

**Előterjesztés a Képviselő-testület részére
a Kőbányai Egyesített Bölcsődék
Szakmai programjának jóváhagyásáról**

I. Tartalmi összefoglaló

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (1) bekezdése alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami intézmény fenntartója jóváhagyja az intézmény szervezeti és működési szabályzatát és szakmai programját. A (2) bekezdés alapján a szakmai program jóváhagyása akkor tagadható meg, ha az nem felel meg az e törvényben, valamint a szakmai jogszabályokban előírt követelményeknek.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 5/A. §-a határozza meg a szakmai program tartalmi elemeit. Eszerint a szakmai programnak tartalmaznia kell:

- a szolgáltatás célját, feladatát, így különösen
- a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,
- a más intézményekkel történő együttműködés módját,
- az ellátandó célcsoport jellemzőit,
- a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, bentlakásos intézmény esetén a gondozási, rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát,
- az ellátás igénybevételének módját,
- a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját,
- az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat

II. A végrehajtás feltételei

Az előterjesztés 2. melléklete szerinti szakmai program a fenti jogszabályi előírásoknak és a Regionális Módszertani Bölcsődétől kapott ajánlásnak egyaránt megfelel. A döntéshozatalnak költségvonzata nincs.

III. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, 2011. november „ ”

Weeber Tibor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

dr. Szabó Krisztián
jegyző

1. melléklet az előterjesztéshez

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2011. (XII. 6.) határozata

a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Szakmai programjának jóváhagyásáról

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Szakmai Programját az előterjesztés 2. melléklete szerint jóváhagyja.

Határidő: azonnal
Feladatkörében érintett: a humán szakterületért felelős alpolgármester
a Humán Iroda Szociális és Egészségügyi Csoport vezetője
a Kőbányai Egyesített Bölcsődék vezetője

SZAKMAI PROGRAM

Intézmény neve: Kőbányai Egyesített Bölcsődék
címe: Budapest, 1108 Újhegyi sétány 15-17.
Telefon/fax: 262-1041
Honlap: www.kobanyaibolcsodek.hu

A programért felelős neve: Göncziné Sárvári Gabriella
címe: Budapest, 1108 Újhegyi sétány 15-17.
Tel.: 260-2139
E-mail: gonczone.gabi@kobanyaibolcsodek.hu

Érvényességi terület: Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei

Az intézmény minőségpolitikája

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei tevékenységüket, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet, továbbá az Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet (ill. jogelődje a Bölcsődék Országos Módszertani Intézete) által kiadott Módszertani Levélben foglaltak szabályozzák. Az ezekben meghatározott szakmai követelményeket, elveket és módszereket valamennyi gyermekintézményben érvényesíteni kell, így a bölcsődéket működtető Egyesített Bölcsődék számára is kötelező érvényűek.

A Kőbányai Önkormányzat Egyesített Bölcsődék általános szándéka, irányvonala:

- az általános etikai, emberi alapelvek betartása
- a gyermeki személyiség tisztelete
- a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése
- a bölcsődei gondozás-nevelés története alatt felhalmozódott értékek megőrzése
- a nemzetközileg elismert gyakorlat szinten tartása és folyamatos fejlesztése
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményeinek figyelembevétele
- az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól” c. dokumentumban, valamint az 1997. évi Gyermekvédelmi törvényben meghatározottak betartása

Ezen irányelvek betartása határozza meg a gondozó-nevelő munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a speciális csoportokra és a szolgáltatásokra is, a sajátosságaiknak megfelelő kiegészítésekkel. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a bölcsődei gondozó-nevelő munka minimum feltétele.

A bölcsődék és szolgáltatásaik törekednek a következőkre:

- Meleg, szeretetteljes légkör megteremtésével elősegíteni az egészséges és harmonikus testi- szellemi- lelki fejlődést.
- Az egyéni igények figyelembevételével, a személyi és tárgyi környezet állandóságával, a személyre szóló nevelés megvalósításával, érzelmi biztonságot teremteni.
- A gyermekek életkorának megfelelő bőséges, színes játékkészlet és egyéb eszközök, valamint a szabad játéktevékenység lehetőségének biztosításával a kreativitást és a készségeket fejleszteni.
- A gyermekek életkorának és a korszerű táplálkozás elveinek betartásával napi 4×-i étkezést biztosítani. Bölcsődéink saját főzőkonyháiknak köszönhetően, figyelembe tudják venni a különböző ételallergiákat és a szükséges diétát alkalmazzák.
- A gyermekek önálló tevékenységének elősegítése, az óvodai élethez való alkalmazkodás megkönnyítése.

Budapest, 2011. október 15.

Göncziné Sárvári Gabriella
Egyesített Bölcsődék Vezetője

Missziós nyilatkozat

Küldetésünknek tekintjük, hogy gondozónőink a bölcsődékbe járó gyermekeket,- figyelembe véve életkori sajátosságait, egyes gyermekek egyéni szükségleteit, igényeit, pillanatnyi pszichikai állapotát - szeretetteljes odafordulással, empátiával, feltétlen elfogadással gondozzák, neveljék.

Fontosnak tartjuk a felnőtt őszinte érdeklődését a gyermek iránt, figyelmét, megbecsülését, a gyermek kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítását.

Ahhoz, hogy a gondozónő türelemmel, érdeklődéssel, kreatívan tudjon a gyermek felé fordulni, elengedhetetlen a biztonságos, nyugodt, kiegyensúlyozott munkahelyi légkör biztosítása.

Ezért az Egyesített Bölcsődék kiemelt feladatának tekinti megteremteni a lehetőséget, hogy a dolgozók igényes, kiszámítható, jó körülmények között tudjanak dolgozni az egyes bölcsődékben. Szeretnénk mindent megtenni annak érdekében, hogy szívesen maradjanak dolgozóink a kerületben.

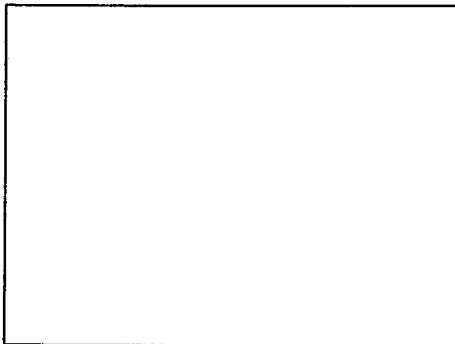
Ennek érdekében igyekszünk mind erkölcsileg, mind anyagilag elismerni a kiemelkedő teljesítményt.

Kiemelt célunk annak elérése, hogy a került gondozónői a szakmai munkájuk során képesek legyenek önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hozni. Kiemelt feladatunk a gyermekek számára érzelmi biztonságot teremteni, amire építve a nevelés-gondozás révén boldog, kiegyensúlyozott, kreatív óvodásokká cseperedjenek.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék szakmai programját a következő céllal készíti el:

- a kerületben működő bölcsődék szakmai munkáját összefogja
- egységes rendszert dolgozzon ki, amely a kerületi bölcsődék tevékenységét segíti
- lefektesse azokat az alapelveket, amelyeket a bölcsődei munka során minden esetben szem előtt kell tartani
- megfogalmazza azokat a célokat, amelyeket szeretnénk elérni
- a szakmai munka ellenőrzésének szempontjait, módját megjelölje
- meghatározza a kerületi továbbképzések formáit, témáit

A szakmai program elkészítésében részt vett az Egyesített Bölcsődék vezetője, a kerületi szakmai tanácsadó, valamint az intézmények vezetői.

Kőbánya bemutatása:

Kőbánya a főváros egyik legrégebbi, jelentős történelmi múlttal rendelkező települése. A korabeli feljegyzések szerint IV. Béla csatolta Pest városához 1244-ben, Kőér néven. Pestnek Kőbányához való jogát 1703-ban I. Lipót erősítette meg.

Ma már a 32,54 km² területű Kőbánya nem peremkerülete Budapestnek, ugyanis a főváros mértani középpontja ide tehető.

Kőbánya sokáig a főváros egyetlen kőfejtőhelye volt. Kőbányai mészkövekből épült a főváros számos köz- és magánépülete. A kőfejtésen túl jelentős volt a szőlőművelés, sörgyártás, a vízimalom és vízimalomárók tevékenysége. Napjainkban is jelentős maradt az élelmiszeripara, gyógyszergyártása.

A települést régebben és ma is inkább a kétkezi ipari munkások népesítették be. Az itt lakók anyagi helyzete, életmódja megkülönböztetett szociális figyelmet és gondoskodást igényelt korábban is, és ma is.

Demográfiai adatok:

A második világháború előtti évekre Kőbánya Budapest egyik legnépesebb kerületévé vált. A hetvenes évek elejére a lakónépesség száma a kisebb telepek építése eredményeként újra elérte a 70ezret, majd – főként az újhegyi építkezések eredményeként – 1980-ra a népességszám 104 ezerre duzzadt. A népességszám növekedés ezután leállt: 1990-re mintegy 97 ezerre, majd a rendszerváltozás utáni évtizedben- 2001-re- körülbelül 80.852 főre fogyott a kerület népessége. A kerület népessége folyamatosan csökken.

Jelentős részben a legutolsó években újra elindult lakásépítésnek is köszönhető, hogy a kerület népességének fogyása leállt: a 2004-es 76 964 fős „mélypontról” újra emelkedve mára már erősen megközelítette a 78 ezer főt.

A lakónépesség korösszetétele:

1990-1998 között a gyermekkorú népesség aránya 3,14 %-kal csökkent, a nyugdíjas korú népesség aránya növekedett 1,6 %-kal. 1990-ben a 0-14 éves népesség száma 16.097 fő, 1998-ban 12.185 fő. 1993 óta a 0-5 évesek és a 14 évesek arányának csökkenése meghaladja a fővárosi átlagot. Ez jelzi egy elöregedési folyamat kezdetét.

Lakásvizonyok:

Kőbánya lakásállománya 1998-ban 34.985 lakásból állt. A lakások 70 %-a a második világháború után épült. A legnagyobb lakásépítési időszak 1970-79 között volt. A rendszerváltás után megállt, megtorpant a kerületben a lakásépítés. 1990-98 között az új lakások száma alig haladta meg a lebontottak számát.

A lakások 71 %-a összkomfortos, lakótelepi, magas fenntartási költségekkel. A kerületi lakások nagy többsége, 46,6 %-a kisméretű, a kerületen belül nem igazán adottak a lakás mobilitás feltételei. A lakótelepről való elvándorlás Kőbánya elhagyását is jelenti. A megürülő lakótelepi lakásokba alacsony jövedelmű, illetve fiatal népesség költözik. Kőbányán 1990-ben az egy lakásra jutó népesség 2,8 fő volt, 1998-ban 2,46 főre módosult. Az önkormányzat megpróbál minél több fiatalt a kerületbe csábítani, olyan feltételeket kínálva számukra, hogy szívesen szerezzék meg első önálló lakásukat e városrészben.

A népesség iskolai végzettsége:

A 15 éves és idősebb korú népességből a 8 osztályt végzettek aránya 86,7 %. A 18 éves és idősebb népességben belül a befejezett középiskolai végzettséggel rendelkezők aránya 37 %, (fővárosban 45 %). A 25 éves és idősebb korosztályban a diplomával rendelkezők aránya 13 % (fővárosban 19 %). A kerület lakosságának iskolázottsága alacsonyabb, mint a fővárosé.

Az adatok azt tükrözik, hogy kevés az értelmiségiek száma. Az alacsony iskolai végzettségűek jövedelmi viszonyai is kedvezőtlenebbek. A háztartások 47 %-a nem tud jövedelméből megtakarítani. Nőtt a díjhátralékkal rendelkezők száma.

A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátása Kőbányán

Kőbánya bemutatása során látható, hogy a kerületben sok az alacsonyan iskolázottak aránya, ami azt is jelenti, hogy ők nagyobb eséllyel válnak munkanélkülivé, ha pedig dolgoznak, akkor alacsonyabb munkabérral foglalkoztatják őket. Ezen kívül az is nyilvánvaló, hogy nagyon magas azoknak az anyáknak az aránya, akik egyedül nevelik gyermeküket. Mindebből következik az, hogy sok a szociálisan rászoruló család a kerületünkben. Így nagy szükség mutatkozik a bölcsődék tevékenységére ezeknek a gyermekeknek az ellátásában.

A bölcsődéinkről elmondható, hogy esélyegyenlőséget biztosít a nehéz szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára, fontos szerepet tölt be a szegénység okozta problémák kezelésében, segítséget jelent a családok számára a munkahely teremtés- illetve megtartás tekintetében. Ahhoz, hogy a szülő a munkahelyén lévő magas elvárásoknak meg tudjon felelni, nyugodtnak kell lennie a tekintetben, hogy gyermeke jó kezekben, biztonságban van.

A Kőbányai Önkormányzat a 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátására 9 bölcsődét 648 férőhellyel működtet, amiből jelenleg 24 férőhelyen sajátos nevelési igényű gyermek ellátása folyik, a Korai Fejlesztő Központban. Az 1984-ben alapított Kőbányai Egyesített Bölcsődék önálló jogi személy, önállóan működő költségvetési szerv.

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében minden bölcsőde reggel 6h-tól, este 18h-ig tart nyitva.

A helyi önkormányzat képviselő testülete dönt az intézmények zárva tartásáról. A bölcsődék nyáron 2 turnusban, 5-5 hétre zárnak, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig értesítést kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadják a nyitva lévő bölcsődék a gyermekeket. (9. számú melléklet) Télen, karácsony és újév között – felmérés alapján – 1 hétre zárnak be intézményeink, de ügyeletes bölcsőde mindig meg van jelölve.

A tagintézmények címe és férőhelyszáma:

Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde Gépmadár u. 15.	96 férőhely
/Regionális Módszertani Bölcsődét segítő bölcsőde/	napos ellátás: 72 férőhely
Korai Fejlesztő Központ /sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása/	24 férőhely
Kőbányai Cseperedők Bölcsőde Szent László tér 2-4.	96 férőhely
Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde Zsivaj u. 1-3	72 férőhely
Kőbányai Apraja Falva Bölcsőde Újhegyi sétány 5-7.	96 férőhely
Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde Újhegyi sétány 15-17.	96 férőhely
Kőbányai Napsugár Bölcsőde Mádi u. 127.	72 férőhely
Kőbányai Csillagfürt Bölcsőde Vaspálya u. 8-10.	48 férőhely
Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde Salgótarjáni u. 47.	36 férőhely
Kőbányai Szivárvány Bölcsőde Maglódi u. 29.	36 férőhely

Férőhely összesen: 648

Személyi feltételek:

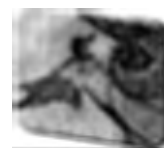
A Kőbányai Egyesített Bölcsődék 9 intézményében 231,5 engedélyezett státusz van. Ebből:

- 1 fő Egyesített Bölcsődék Vezetője
- 1 fő Egyesített Bölcsődék Vezetőjének általános helyettese
- 9 fő bölcsődevezető
- 1 fő szakmai tanácsadó
- 7 fő függetlenített bölcsődevezető helyettes
- 4 fő gyógypedagógus
- 116 fő gondozónő
- 2,5 állás a két játszócsoportban dolgozó gondozónő
- 8,5 fő élelmezésvezető
- 9 fő szakács
- 25,5 fő konyhalány
- 29 fő takarítónő
- 7,5 fő mosó- vasaló
- 10 fő bevásárló- házimunkás
- 1 fő gazdasági ügyintéző
- 1 fő munkaügyi előadó
- 1 fő adminisztrátor

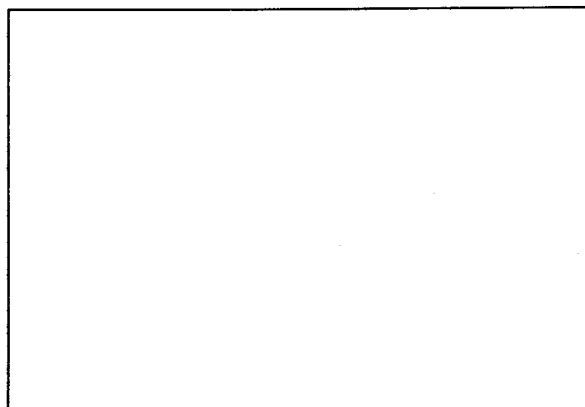
A bölcsődék bemutatása:

Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde

1106 Bp. Gépmadár u. 15.

Ebben a bölcsődében működik a Kőbányai Korai Fejlesztő Központ, ahol jelenleg 24 sajátos nevelési igényű gyermeket gondoznak a bölcsődei ellátáson belül, ezen kívül ambulánsan is fogadnak gyermekeket. A Kőbányai Korai Fejlesztő Központ szakmai programja a kerület szakmai programjának mellékletét képezi.

A fejlesztéskor használt egyik torna szobát az egészséges gyermekek is igénybe vehetik, amikor rossz idő esetén nem tudnak a kertbe kimenni. Az egészségmegőrzés érdekében só szoba is működik a bölcsődében. Biztosítottak a feltételek arra, hogy ebéd után a gyermekek a levegőn aludjanak.

Ez a bölcsőde a kerület módszertani intézménye, több iskolából is érkeznek ide tanulók a gyakorlatukat tölteni. A kerületi továbbképzéseket itt tartjuk, itt vezetjük be először az új szakmai dolgokat, hogy aztán a tapasztalatokat át tudjuk adni a többi bölcsődének.

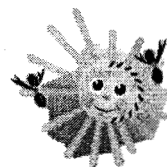
Prevenációs jelleggel lábtornát vezettek be a gyógypedagógusok közreműködésével a fiziológiás lúdtalp, bokasüllyedés és „x” térd korrekciója, valamint ezek kóros formájának megelőzése céljából. A gyógypedagógusok állították össze a feladatsort, felkészítették a gondozónőket, akik a gyermekekkel a csoportban játékos torna keretében gyakorolják azt.

A gyermekeket szakképzett kisgyermeknevelők gondozzák, nevelik, közülük egyre többen rendelkeznek gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel.

A sajátos nevelési igényű gyermekeket 4 gyógypedagógus fejleszt.

Kőbányai Napsugár Bölcsőde

1104 Bp. Mádi u. 127.

A bölcsőde 1976 óta működik családias, esztétikus környezetben. 3 gondozási egységből, 6 csoportszobából áll. 72 gyermek fogadására alkalmas. Világos, tágas csoportszobáikban a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelő színes játékkészlettel biztosítják a nyugodt, szabad játék lehetőségét.

Mindhárom egységnek külön elkerített udvarrésze van. Az időjárás függvényében sokat tartózkodnak az udvaron, ahol lehetőség van többféle mozgásra, homokozásra, pancsolásra, valamint lehetőség van a levegőn való alvásra is.

A bölcsődébe járó gyermekek ősztől-tavaszig térítésmentesen, rendszeresen járnak a „Sóbarlangba”, melynek speciális levegője megelőző, gyógyító hatást fejt ki. A felső légúti megbetegedésben szenvedőknek különösen ajánlott.

Rossz idő esetén a tornaszobában elégíthetik ki mozgásigényüket.

A bölcsőde gyakorló terület több iskolából érkeznek tanulók.

Elsődleges céljuknak tartják, hogy a szülőket megnyerjék ahhoz, hogy a gyermek és gondozónő kapcsolata harmonikus legyen. A szülők fokozatos, a bölcsődei életbe való bevonásával szeretnék elérni, hogy bizalommal, érdeklődéssel, megértéssel forduljanak a gondozónők felé.

Kőbányai Apraja Falva Bölcsőde
1108 Bp. Újhegyi sétány 5-7.

Az Apraja Falva Bölcsőde 4 gondozási egységből áll, ahol 8 csoportszoba található. Sószoba használatára és az aulában mozgásos tevékenységre is lehetőségük van a gyermekeknek. A tárgyi feltételek adottak ahhoz, a gyermekek a levegőn aludjanak..

A bölcsődében játszócsoport is működik, ahol a gyermekek szüleikkel együtt játszhatnak a délelőtti órákban. Igény szerint ebédet is biztosít számukra a bölcsőde.

A szolgáltatás óradíja: 300 Ft

Az ebéd térítési díja: 229 Ft

A játszócsoport a koordinálását egy gondozónő végzi 4 órában.

Fontos célnak tekintik a dolgozók ebben a bölcsődében, hogy a szülőkkel minél előbb megismertessék a szakmai irányelveiket és a tárgyi környezetet.

Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde
1108 Bp. Újhegyi sétány 15-17.

A Gyermeksziget Bölcsőde a X. kerületi Újhegyi lakótelepen található.

8 csoportszobában, 96 gyermek elhelyezésére van lehetőség. A levegőn való altatás biztosított. Sószoba is a gyermekek rendelkezésére áll.

A csoportszobák világosak, a gyermekek igényeihez igazodva vannak berendezve

A szabványnak megfelelő, biztonságosan használható udvari játszóeszközök nyújtanak lehetőséget a változatos, érdekes játékokra, szabad levegőn történő mozgásra.

A Gyermeksziget Bölcsőde, gyakorló terület, több iskola tanulói töltik itt gyakorlati idejüket.

Fontosnak tartják, hogy együttműködő, harmonikus kapcsolatot alakítsanak ki a családokkal, segítsék egymást a gyermekek nevelésében. A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés, a bölcsőde kiegészítő, segítő szerepet vállal, együttműködik a családokkal.

Kőbányai Cseperedők Bölcsőde
1102 Bp. Szent László tér 2-4.

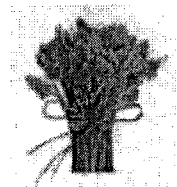

A bölcsőde Kőbánya központjában, a Szent László templom és a Polgármesteri Hivatal szomszédságában található.

A Cseperedők Bölcsőde épülete már nagyon rossz állapotban van. Évek óta tervezi az önkormányzat egy új bölcsőde felépítésével ennek az épületnek a kiváltását.

A gyermekeket 8 csoportszobában várják a szakképzett gondozónők. Itt nem biztosítottak a levegőn való altatás feltételei. Rossz idő esetén a jól felszerelt tornaszobában a gyerekek kedvükre szaladgálhatnak, ugráncolhatnak, játszhatnak a különböző nagymozgásos játékeszközökkel. Sószoba is található a bölcsődében.

Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde
1101 Bp. Salgótarjáni út. 47.

Kőbánya VIII. ker. felöli szélén található a Gyöngyike Bölcsőde, 3 emeletes téglapítésű házak környezetében

A kerület legrégebb bölcsődéje, adaptált épületben működik 1940-től. Az 1990-es évek végén az Önkormányzat felújította, korszerűsítette, figyelembe véve a mai előírásokat.

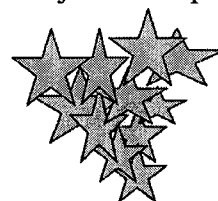
Belső, szélvédett udvarral rendelkezik, kerti játszóházzal, homokozóval, mozgásfejlesztő játékokkal felszerelve. A kert nem közvetlenül kapcsolódik a szobákhoz, ahol a gyermekek minden csoportból együtt játszanak.

A szakképzett gondozónők 3 csoportszobában szeretettel, meleg, biztonságot nyújtó légkör megteremtésével gondozzák, nevelik a gyermekeket. A csoportszobák alapterülete kicsi, elrendezése sem ideális, két szoba egymásba nyílik, a külsőből a belső szobán keresztül lehet megközelíteni a fürdőszobát.

Mindezek ellenére barátságos, otthonos környezetet alakítottak ki a dolgozók. A napirendet, a gyermekek felügyeletét is sikerült zökkenőmentesen megoldani.

Ebben a bölcsődében különösen nagy számban járnak hátrányos helyzetű, rossz szociális körülmények között élő családok gyermekei. Ez külön feladat a bölcsőde szakdolgozói számára, szoros kapcsolatot tartanak a Bárka Kőbányai Szociális és Gyermejjóléti Központ munkatársaival.

Kőbányai Csillagfürt Bölcsőde
1103 Vaspálya u. 8-10.

A Liget tér közelében, Kőbánya városközpont emeletes házainak tövében helyezkedik el a Csillagfürt Bölcsőde.

4 csoportszobában, 8 szakképzett gondozónő várja a gyermekeket. A játszószobák tágasak és jó minőségű játékokkal, berendezésekkel esztétikusan felszereltek.

A tágas, gondozott udvaron a gyermekek mozgásos tevékenységeinek egész arzenálja válhat valóra.

Az egészség megőrzésére nagy figyelmet fordítanak, ezért a sok udvari játék mellett Sommadrin sósobát is kialakítottak.

A bölcsőde épülete szakmailag jó elrendezésű, de az állaga sok kívánnivalót hagy maga után, állapota évről évre tovább romlik.

Legfontosabb feladatának a bölcsődevezető azt tartja, hogy a dolgozókból egy jó csapatot alkosson a gyermekek és a családok érdekében is.

Szeretnének kialakítani egy bensőséges, családi és emellett magas szakmai színvonalat nyújtó bölcsődét. Ehhez a Szülőkhöz egyenrangú félként kívánnak fordulni, közösen elősegítve a gyermekek mind testi, mind szellemi, lelki fejlődését.

Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde
1105 Bp. Zsivaj u. 1-3.

A 72 férőhelyes Apró csodák Bölcsőde pavilon rendszerű, három egységből áll. Minden egységhez tartozik átvilágított, fürdőszoba és két világos, színes gyermekszoba.

A szobák közvetlenül az udvari játszótérre nyílnak. A bölcsőde udvara tágas, füvesített, bőséges lehetőséget kínál a gyermekeknek a mozgásra, a különböző játéktevékenységekre és ismeretszerzésre. Jól felszerelt, mozgásfejlesztő eszközökkel ellátott játszóudvaron játszhatnak, és nyáron a pancsolás örömeit élvezhetik a gyermekek.

A bölcsődében játszócsoport működik, egy négy órában dolgozó háziasszony vezetésével. Igény szerint ebédet is kapnak a gyermekek itt.

A szolgáltatás óradíja: 300 Ft

Az ebéd térítési díja: 229 Ft

Kiemelt feladatnak tekintik a bölcsőde esztétikus környezetének megővését, ahol a gyermekek jó hangulatú, nyugodt légkörben töltheti el napjaikat. Fontos a szülővel való kommunikáció minősége, információ csere, ezen belül a szülőcsoportos megbeszélések megtartása.

Kőbányai Szivárvány Bölcsőde
1106 Bp. Maglódi u. 29.

Az intézmény 1994 óta üzemel önkormányzati fenntartású gyermekintézményként, jelenleg 36 férőhellyel működik. Szakképzett gondozónők a kétszintes épület három csoportszobájában fogadják a gyermekeket. Az épület kialakítása megnehezíti a szakmai munkát. Két csoportszoba az emeleten található, valamint a kerthez ki kell menni a gyermekekkel az utcára.

Ennek ellenére jól megoldották a szakdolgozók a gyermekek felügyeletét, a folyamatos napirend kialakítását.

Kint altatásra az egyik csoportszoba teraszán van lehetőség, a többi csoportban nincs. Sós szoba is rendelkezésre áll.

Fontosnak tartják a családokkal való szoros kapcsolat kialakítását. Ehhez szükséges a családlátogatások, szülővel történő fokozatos beszoktatás jó megszervezése. A családokkal való együttműködés segíti a gyermekek beilleszkedését a bölcsődei közösségbe

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék kiemelt kapcsolatai:

- ❖ Intézményen belüli kapcsolatok
 - Az Egyesített Bölcsődék vezetője napi kapcsolatban áll a tagintézmények vezetőivel
 - Szoros kapcsolatban áll a szakmai tanácsadóval, szakmai kérdésekben szükség szerint konzultálnak
 - Havonta vezetői értekezletet tart, szükség esetén rendkívüli értekezletet hív össze
 - A bölcsődevezetők közös e-mail fiók létrehozásával is segítik az egymás közötti naprakész munkakapcsolat kialakítását
 - Ünnepek, rendezvények, kirándulások által is mélyítik az egymás közötti kapcsolatot
- ❖ Más intézményekkel való kapcsolatok
 - Fenntartókkal- Bp. Főváros X. kerületi Önkormányzattal
 - Vezetői értekezleteinken esetenként részt vesz Polgármester Úr és/vagy Alpolgármester Úr is
 - Humán Iroda vezetőjével
 - Bárka Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központtal
 - Óvodákkal- a bölcsődék törekednek az óvodákkal való hatékony, partneri kapcsolat kialakítására:
 - a társóvodának több bölcsőde is segítséget nyújt az élelmezésben
 - szülői értekezlet keretében lehetőség biztosítása az óvoda vezetőjének intézménye bemutatására, propagálására a beiratkozást megelőzően
 - a gondozónők és óvónők kölcsönösen látogatják egymás intézményét
 - HÍD műhely óvoda- bölcsőde kapcsolat:
legalább évente egyszer közös szakmai tanácskozást tartunk, egymást tájékoztatjuk a kiemelt szakmai prioritásainkról, továbbképzésekről
 - Védőnőkkel
 - Évente egyszer a szociális ágazat közös kirándulást szervez
 - Közép- Magyarországi Regionális Módszertani Bölcsődével
 - NCSSZI- vel
 - Képző intézményekkel (Pl. ELTE, Apor Vilmos katolikus Főiskola, Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium)

A bölcsődék – egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködnek mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, vagy családjával kapcsolatba kerülhetnek. A problémás, nehéz szociokulturális háttérrel élő gyermekek élethelyzetének javítása ezen intézményekkel szorosan együttműködve történik.

A bölcsődei nevelés- gondozás alapelvei

A bölcsődék szervezeti kérdései

A bölcsődék szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.

A bölcsődei gyermekcsoportot 2 szakképzett gondozónő látja el. Két csoport képez egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 28 gyermek vehető fel.

Az egység gyermekeit négy szakképzett gondozónő látja el, őket egységenként egy takarítói munkakörben foglalkoztatott technikai dolgozó segíti.

A bölcsődei gondozónők a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet mellékletében feltüntetett szakképzettséggel rendelkeznek, illetve beiskolázások útján biztosítjuk a szakképzettség megszerzését. 2010-ben elindult a főiskolai szintű kisgyermeknevelő képzés több felsőoktatási intézményben is. Ez a lehetőség biztosítani fogja, hogy gondozónőink még magasabb szintű szakmai tudásra tegyenek szert.

A bölcsődei gondozás-nevelés célja

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembe vételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. Alapvető, hogy minden gyermek egyéni fejlődésének, biológiai szükségleteinek, érési folyamatának megfelelő, személyre szóló ellátást kapjon.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeinek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.

A bölcsőde jelentős szociális, gyermek- és családvédelmi funkciót tölt be. Tartalmi munkájának jellegét tekintve gondozási, nevelési és személyiségfejlesztő funkciója a legmeghatározóbb, hiszen a korosztály életkorából adódó sajátossága, érzékenysége és sérülékenysége magas szintű pedagógiai és pszichológiai felkészültséget igényel.

A bölcsődei szakmai programot mindezek figyelembevételével határoztuk meg.

A bölcsődei gondozás-nevelés alapelvei:

➤ *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete*

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében, gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

➤ *A gyermeki személyiség tiszteletének elve*

A gyermeket- mint fejlődő személyiséget- kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítség igénye, ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg. A bölcsődei nevelés-gondozás a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

➤ *A nevelés és gondozás egységének elve.*

A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

➤ *Egyéni bánásmód elve*

A gondozónő meleg, szeretetteljes odafordulással, figyelembe véve a gyermek egyéni és életkori sajátosságait, hangulatát, fejlettségét, segíti a gyermek fejlődését. Valljuk, hogy a szakmai munka minősége nagyban függ attól, hogy ez az elv maradéktalanul megvalósuljon.

Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A gondozónő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek, vallási, nemzetiségi, etnikai, kulturális hovatartozását és a lehetőségek szerint segíti az identitás tudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és más kultúra, hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

➤ *Biztonság és stabilitás elve*

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját” gondozónő rendszer, felmenő rendszer, csoport és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

➤ *Az aktivitás, az önállóság elősegítésének elve*

A biztonságos környezet megteremtése, elég idő biztosítása a próbálkozásokhoz, ösztönzés, elismerés, szeretet, feltétel nélküli elfogadás, empátia, fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A bizalom a gyermekben, hogy képes megtenni bizonyos dolgokat, azaz kompetens, nagymértékben elősegítik az önállósági törekvéseket.

A gondozónő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

➤ *Az egységes nevelő hatások elve*

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek - a közöttük levő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával - a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik, majd az egységes nevelői elvárásokat közvetítik a gyermekek felé.

A bölcsődei nevelés- gondozás feladatai

A bölcsődei nevelés- gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának biztosításával 20 hetes- 3 éves korú egészséges és 20 hetestől 6 éves korig sajátos nevelési igényű gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése.

Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

Mindegyik bölcsőde saját konyhával rendelkezik, így lehetőség van arra, hogy a különböző ételallergiában és anyagcserezavarban szenvedő gyermekek speciális ételmezését biztosítsa.

❖ *Egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása*

Fontos a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása, egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése.

A bölcsődék saját konyhával rendelkeznek, így könnyen megvalósíthatóak a korszerű táplálás elvei, ami a megfelelő mennyiségű és minőségi étrend kialakításával nagyban hozzájárul az egészséges testi fejlődéshez.

A mozgás igény kielégítése érdekében kiemelkedő szerep jut a szabad levegőn történő játéknak, aminek érdekében fokozott figyelmet fordítunk az udvari mozgásfejlesztő játékok beszerzésére, a megfelelő tér biztosítása mellett.

❖ *Az érzelmi fejlődés és a szocializáció fejlődése*

A kisgyermek szocializációjának elsődleges színtere a család, itt érik az első érzelmi hatások, itt tanulja meg az alapvető emberi értékeket. A későbbiekben, úgynevezett másodlagos szocializációs tényezőként lépnek be, a tágabb környezeti hatások, köztük a bölcsőde is. Itt a társas kapcsolatok megjelenésével, megtanulja a gyermek az együttélés szabályait, a helyét a bölcsődén illetve a csoporton belül, ami későbbi életszakaszokban az identitástudat alapjait képezi. Fontos, hogy a családi környezetet követően, az első találkozása a tágabb környezettel, egy meleg, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó színtér legyen, ezért hangsúlyt kell tenni a bensőséges gondozónő- gyermek kapcsolat kialakulására. Fontos az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én tudat egészséges fejlődésének segítése. Bölcsődéink erre törekednek.

❖ *A megismerési folyamatok fejlődésének segítése*

A gyermek az őt körülvevő világot elsősorban játékan keresztül ismeri meg, ami alapvető, bensőből motivált tevékenysége. A gondozónő feladata, hogy a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségét biztosítsa, a kialakított nevelési légkörnek köszönhetően az önálló aktivitást és kreativitást támogassa. Tudatosan figyelve arra, hogy eközben bőséges, adekvát, a gyermek értelmi fejlettségéhez igazodó ismeretet adjon, a közös tevékenység során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtson, a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását segítse. A gyermek tevékenységét támogató- bátorító odafigyeléssel kísérje, megerősítse, egyes helyzetekben az önkifejezés lehetőségeit teremtsen meg.

A bölcsődei élet megszervezésének elvei

- *Kapcsolattartás a szülőkkel*

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A tájékoztatásnak mindig őszintének, hitelesnek, személyes hangvételűnek, etikai szempontból megfelelőnek, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartónak kell lennie. A kapcsolattartásnak több formája van.

- nyílt napok
- családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a beszoktatást megelőzően, a gyermek otthoni környezetben való megismerése. Jelentősége: az ismert otthoni környezetben a szülők többsége nyitottabb, a kötetlen beszélgetés alatt több információt elmond a gyermeke szokásairól. Mindezt a gondozónő láthatja maga is, ami a későbbiek során nagy segítséget jelenthet, tapasztalhatja a gyermek családban elfoglalt helyét. Fontos a gondozónő hitelessége, a szakmai felkészültsége.

- szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések

A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetencia érzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a viselkedés repertoár bővítésére. A gondozónőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

- beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor
- időpont egyeztetést követő egyéni beszélgetés
- szervezett programok /gyermeknap, bölcsődei kóstoló, stb./

Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

- kreatív délutánok
- üzenő füzet
- hirdetőtábla

▪ *Szülővel történő fokozatos beszoktatás*

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének alkalmazása, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A szülő jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezete elfogadásában, megkönnyíti a beilleszkedést, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket.

▪ *„Saját gondozónő” rendszer*

A saját gondozónő rendszer a személyi állandóság elvén működik. A saját gondozónő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt a gondozónője. Ezáltal több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a saját gondozónő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

▪ *Gyermekcsoportok szervezése*

A bölcsődei gyermekcsoport létszáma maximum 14 fő, ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. Egy gondozónő, maximum 7 saját gyermeket láthat el. Amelyik csoportban 2 évet még be nem töltött gyermek is jár, oda maximum 12 fő vehető fel.

A gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.

▪ *A folyamatos és rugalmas napirend feltételeinek megteremtése*

A jól szervezett folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A bölcsődei gondozás-nevelés főbb helyzeteinek megvalósítása

A gondozás, öltözködés, tisztába tevés, WC használat, kézmosás, étkezés, és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

A **gondozás** bensőséges interakciós helyzet gondozónő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel.

A **játék** a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segíti a gyermeket a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az érzelmi, az értelmi, és a szociális fejlődést. A gondozónő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A játék ad elsősorban lehetőséget a társkapcsolatok fejlődéséhez.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt **mondókázás, éneklés**, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömlélményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet.

A **vers, mese** nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szocializáció fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

Az **alkotó tevékenység** során az öröm forrása maga a tevékenység- az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás- nem az eredmény. A gondozónő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Csecsemő- és kisgyermekkorban a **mozgás** alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk.

A bölcsődei nevelés- gondozás területén a **tanulás** fogalmát a lehető legegyszerűbben értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. A tanulás a gyermek

korából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a gondozónő- gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

Kiemelt feladatok

Élelmezés

A 80/1999 (XII. 28.) GM –EüM -FVM együttes rendelete kötelezővé teszi a közétkeztetést végző intézmények számára a HACCP rendszer bevezetését. Minden bölcsőde külön figyelmet fordít a rendszer működtetésére, az előírások pontos betartására. A korszerű kisgyermek táplálással kapcsolatos publikációk és kutatási eredmények figyelemmel kísérését, a lehetséges újszerű étrend kísérleti kipróbálását, bevezetését, minden bölcsőde szakmai feladatként kezeli.

Egészségnevelés, prevenció

Gyermekfogászat: A gyakorlatként alkalmazott korszerű étkezési szabályok, a cukorfogyasztás csökkentése, a rágásra nevelés és az édes italok helyetti vízzádás önmagában is prevenció értékű. Ezen felül a bölcsőde fontos feladatának tekinti, a kisgyermekkorban kialakított helyes fogápolási szokásokat. Ennek értelmében 2 éves kor körül a szájoápolás bevezetése az első lépés. Ezt követően a fogkrém nélküli, majd 3 éves kor környékén a fluoridos gyermekfogkrémmel végzett fogmosás szokásának kialakítása a cél. Meggyőződésünk, hogy a korai gyermekkorban kialakított szokások meghatározóak az egész élet során, ezért kezeljük kiemelt feladatként a szájoápolási prevenciót, reménykedve benne, hogy a fogszuvasodás mértéke a népesség tekintetében csökkenthető ezzel.

Somadrin – barlang: A területben nyolc bölcsődében működik sikeresen ezen szolgáltatás. A tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket csökkentő, gyógyhatású barlang preventív haszna már bizonyított. A Somadrin barlangot üzemeltető intézményeknél statisztikailag igazolt, hogy a téli időszakban, a rendszeres barlang látogatás hatására, a felső légúti megbetegedések száma lényegesen csökkent. A gyermekek immunrendszerének erősítése-, az ellenálló képesség növelése érdekében vezettük be ezt a fajta szolgáltatást.

Mozgás fejlesztés: A gyermekek veleszületett mozgásigényének kielégítése, a mozgás fejlődés elősegítése, a mai mozgásszegény társadalomban fontos, kardinális feladata minden intézménynek. A csecsemő világgal való ismerkedése, a mozgásfejlődés előre haladásával társul ki igazán, ezért is fontos a megfelelő hely és eszközök biztosítása. Ezen túlmenően a mozgás öröme egy életen át el kell, hogy kísérje az embert. Sajnos a mai rohanó életben, a testmozgás felnőtt korban háttérbe szorul. Meggyőződésünk, hogy ezen lehet változtatni akkor, ha a gyermek már korai időszakban megismeri a mozgás örömét. Ennek elősegítése érdekében, az udvarokon fa mozgásfejlesztő játékok beszerzése, telepítése folyamatosan történik. A mozgás öröme túl fontos, hogy a szabad levegőn tartózkodás is megvalósulhasson. A szobai mozgásfejlesztők megfelelő minőségére és változatos használati lehetőségére külön figyelmet fordít minden bölcsőde.

A Fecskefészek Bölcsődében lábtornát vezettek be a fiziológiás lúdtalp és bokasüllyedés korrekciója céljából.

Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása, fejlesztése

2008. szeptember 1-től a Fecskefészek Bölcsődében megkezdte működését a Korai Fejlesztő Központ, ahol sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését végzik, nem csak a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek számára, hanem ambuláns formában is. A folyamatosam magas kihasználtság is azt igazolja, hogy szükséges ezen ellátási formával foglalkoznunk.

Megfelelő személyi és tárgyi feltételek esetén bölcsődei felvételt nyerhetnek mindazon 0-6 éves korú gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékkal élnek, vagy fejlődésükben, oly mértékben visszamaradtak, hogy emiatt több figyelmet, speciális bánásmódot igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét. Ha sérült gyermek felvételét vállalja a bölcsőde, az alábbi feltételeket teljesíteni kell, csak ilyen esetben igényelhető az állami költségvetésből a „különös gondozás keretében nyújtott ellátás” emelt normatív támogatása:

- A korai fejlesztés, gondozás és/ vagy fejlesztő felkészítés tevékenysége szerepel a helyi önkormányzat által fenntartott bölcsőde alapító okiratában
- Rendelkezik a bölcsőde OM regisztrációs számmal

A felvétel rendje:

- Szükséges a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (továbbiakban Szakértői Bizottság) javaslata. Amennyiben a szülő nem rendelkezik a Szakértői Bizottság javaslatával, a bölcsődének a szülővel történő megbeszélés után kezdeményeznie kell a vizsgálatot.
- A szülőkkel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi és gyógypedagógiai anamnézis készül.
- A gyermek állapotának felmérését – megfigyelés és az anamnézis alapján – dokumentálni kell.

A sajátos nevelési igényű gyermekek elhelyezési módjai a bölcsődében:

Teljes integráció: egészséges bölcsődei csoportban egy vagy két sérült gyermek helyezhető el. A sérült gyermek ellátása két egészséges gyermek gondozásához szükséges személyi feltételek biztosításával oldható meg, így a csoportlétszám maximum 10 fő.

Részleges integráció: a gondozási egység részeként kell kialakítani. Ebben az esetben a gondozási egységen belül az egyik szobában az egészséges gyermekek, a másik szobában pedig a sérült gyermekek vannak. Szükséges, hogy a napirend meghatározott részében a két gyermekcsoport együtt legyen. Részleges integrációban 6 gyermek vehető fel.

A személyi feltételek: A Fecskefészek Bölcsőde egy-egy csoportjában 2-2 szakképzett gondozónő és 4 gyógypedagógus szakember közreműködésével kerül sor a fogyatékkal élő gyermekek egyéni és csoportos fejlesztése. A szakképzett gondozónők az előírt felkészítő továbbképzésen részt vettek. Több gondozónő szerzett már gyógypedagógiai asszisztens képesítést és néhányuknál most van folyamatban.

Az ambuláns ellátást a gyógypedagógusok a jelentkező igényekhez és a bölcsődébe járó gyermekekhez igazodva alakítják ki.

Tárgyi feltételek: A teljes és részleges integrációban szükséges eszközöket az ép bölcsődei csoport mozgás és játékfejlettségi szintje határozza meg. A sérült gyermekek számára ezen felül a sérülésnek megfelelő fejlesztő eszközök, játékok biztosítottak.

A sérült gyermekek bölcsődei gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programmal segítsék a gyermek optimális személyiségfejlődését, biztosítsák a szülőkkel való együttműködést. Fontos, hogy a gondozónő a sérült gyermeket önálló személyiségként fogadja el és a gondozást, nevelést a gyermek egyéni igényeinek figyelembevételével végezze.

A Korai Fejlesztő Központ Szakmai Programja az Egyesített Bölcsődék Szakmai programjának 1 számú mellékletét képezi.

Alapellátáson túli, családi nevelést támogató szolgáltatások

Játszócsoporthoz szolgáltatás: külön kialakított játszócsoportban, szülőket gyermekekkel együtt fogadják 2 bölcsődében /Újhegyi sétány 5-7., Zsivaj u. 1-3./, abból a célból, hogy a szülők gyermekeikkel együtt játszhassanak a bölcsőde által megteremtett kedvező feltételek között. Igény szerint étkezést is biztosítanak számukra.

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A területi látogatásokat 3 fős szakmai team végzi: az Egyesített Bölcsődék vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezető helyettese és a szakmai tanácsadó. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben az adott bölcsődevezetővel és a gondozónőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.

Természetesen a rendszeres megfigyeléseken túl, szükség szerint, vagy a bölcsődevezető kérésére ismételt látogatásra lehetőség van, a szakmai konzultáció folyamatosan biztosított.

Képzés, továbbképzés elősegítése, biztosítása

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképezik magukat. Ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért az Egyesített Bölcsődék kiemelt feladata kerületi szinten, a továbbképzések szervezése, a helyszín biztosítása, az önképzés elősegítése és támogatása. Különös figyelmet fordítunk a pályakezdő és szakképzetlen gondozónők továbbképzésére. Ezen kívül Gondozónői Klub keretében az aktuális kérdéseket, szakmai problémákat beszéljük meg minden bölcsődéből egy gondozónő részvételével.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg. Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, az 5 éves képzési ciklus alatt. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési-, koordinációs feladatok zökkenőmentes és jól szervezett ellátása.

Év végén kerületi viszonylatban a teljesített továbbképzési pontok összesítésre kerülnek, a lejelentést a szakmai tanácsadó elvégzi.

Elkészült az 5 éves továbbképzési tervzet, melynek megvalósításával biztosítható, hogy minden szakdolgozó megszerezze a szükséges kredit pontokat.

Hagyományok, ünnepek

Fontosnak tartjuk azt, hogy a gyermekek életében „különleges” napok is legyenek az év folyamán. Egyes bölcsődékben a helyi szokásoknak, adottságoknak megfelelően tartják meg a következő ünnepeket:

- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Húsvét
- Anyák napja
- Gyereknapi

Ezek a rendezvények általában a szülők is részt vesznek, van olyan bölcsőde, ahol pl. karácsony előtt kreatív délutánt rendeznek a gondozónők, amelyen a szülők is részt vesznek. Ezek a rendezvények a közös élmény átélése, az ünnepi hangulat megteremtése a cél. A Gyereknapot péntek délután, vagy szombat délelőtti időpontban rendezik, ahol változatos programot kínálnak a családok számára. Pl. állatsimogató, ugráló vár, kreatív tevékenységek, tombola, bohóc, arc festés stb.

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

Kőbányai Korai Fejlesztő Központ

Fecskefészek Bölcsőde

1106 Budapest, Gépmadár u. 15.

Tel: 431-9833

Szakmai Program

Preambulum:

- Az intézmény hivatalos elnevezése: Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, Kőbányai Korai Fejlesztő Központ
- Az intézmény szervezeti formája: közoktatási feladatot ellátó nem közoktatási intézmény
- Az intézmény OM azonosító száma: 200061
- Az intézmény alapító okiratának kelte: 2008. szeptember 01.
- Az engedély kiállítója: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala
- Az intézmény székhelye: Budapest Főváros, X. kerület Kőbányai Önkormányzat Egyesített Bölcsődék
- Az egyesített bölcsődék vezetője: Göncziné Sárvári Gabriella
- A székhely postacíme: 1108 Budapest Újhegyi sétány 15-17.
- A székhely telefonszáma: 06-1-260-2139
- A székhely faxszáma: 06-1-262-1041
- A székhely e-mail címe: gonczine.gabi@kobanyaibolcsodek.t-online.hu
- Az intézmény telephelye: Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde
- A telephely postacíme: 1106 Budapest Gépmadár u. 15.
- A telephely telefonszáma, fax: 06-1-431-9833
- A telephely e-mail címe: fecskefeszek@upcmail.hu
- A bölcsőde vezetője: Tóthné Bucsek Zsuzsanna
- A Kőbányai Korai Fejlesztő Központ e-mail címe: kobanyai.korai@freemail.hu
- A szakmai program hatályba lépésének időpontja: 2011. december 16
- A módosított szakmai program hatályba lépésének időpontja: 2011. december 15.
- A szakmai programért felelős személy: Tóthné Bucsek Zsuzsanna, Csépe Viktória

Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde és Kőbányai Korai Fejlesztő Központ

Küldetésnyilatkozat

Integráló intézmény révén alapvető küldetésünknek tartjuk a 0-3 éves korú egészséges gyermekek és a 0-6 éves korú sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását, nevelését, illetve fejlesztését. Szeretnénk elérni, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik segítségünkkel lehetőség szerint teljes értékű életet éljenek, illetve a nem sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik életszemlélete formálódjon. Így lehetővé válik a társadalmi integráció korai életkorban való megalapozása, kialakítása.

Célunk a társadalmi integráció, a szülőkkel való jó kapcsolat, illetve együttműködés elmélyítése.

Kiemelt feladatunk, hogy az intézményünkben gyakorlatukat töltő leendő szakemberek a lehető legjobb, későbbi munkájukat segítő tapasztalatokkal gazdagodjanak.

Szakképzett gondozónőink segítségével valósul meg a tanult fejlesztési ismeretek alkalmazása a csoportokban. Kiemelt szándékunk a derűs, elfogadó, szeretetteljes és családi légkör kialakítása.

Fontos feladatunk a szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés, a gyermekek érdekeit szolgáló folyamatos kapcsolat kialakítása, elmélyítése, ápolása.

Értékeinket megőrizve, a fejlődőképesség igényét szem előtt tartva, együttműködő szülői háttérrel, kiegyensúlyozott gyerekeket nevelve szeretnénk a jövőben is gyakorolni hivatásunkat.

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde és Kőbányai Korai Fejlesztő Központ helyzete a X. kerületi bölcsődéken belül

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde és Kőbányai Korai Fejlesztő Központ a kőbányai bölcsődék között sajátos helyet foglal el. Regionális Módszertani Bölcsődét segítő bölcsődéként módszertani feladatokat lát el. Feladatai közé tartozik minden, a gyermekek érdekeit szolgáló változás elsőkénti bevezetése, az ellátás minőségének folyamatos szinten tartása és emelése. Az intézmény gyakorlati helyszínt biztosít az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, valamint a Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium hallgatói számára is. A fejlesztést végző szakemberek tudásukat átadva segíteni a leendő gyógypedagógus, ill. szakgondozónő hallgatókat, akik gyakorlatukat az intézményben töltik.

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde és Kőbányai Korai Fejlesztő Központ belső környezete

Épület:

Jelenleg 4 gondozási egységben, 72 férőhelyen bölcsődei napközbeni alapellátás, és 24 férőhelyen sajátos nevelési igényű gyermek ellátása történik.

Tágas, világos csoportszobákban bő, a korosztálynak megfelelő, minőségi játékkészlet és mozgásfejlesztő eszközök állnak a gyermekek rendelkezésére, biztosítva a számukra legfontosabb tevékenységet, a játékot.

Udvar:

Zöldövezetben található tágas, árnyas fákkal övezett, Európai Unió biztonsi előírásoknak és szabványoknak megfelelő fa játékeszközökkel és homokozóval, fa mászóakkal rendelkező udvar biztosítja a játéklehetőség mellett a szabad levegőn való mozgást, ismeretszerzést és nyugodt alvást.

A Kőbányai Korai Fejlesztő Központ adatai:

Sajátos nevelési igényű gyermekek felvehető létszáma: 24

Pedagógus státusz száma: 4

Fejlesztő szobák száma: 4

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde korai fejlesztésre vonatkozó adatai:

Részlegesen integrált csoportok száma: 2, melyben 4 fő asszisztens végzettséggel is rendelkező gondozónő látja el a gyermekeket

Teljesen integrált csoportok száma: 6

A vonatkozó jogszabályok:

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény, valamint az ehhez kapcsolódóan a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 4/2010. (I. 19.) OKM rendelet és a 11/1994. a nevelési-oktatási intézmények működéséről vonatkozó bekezdései, paragrafusai, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek

szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet vonatkozó bekezdései, paragrafusai, melyek meghatározzák:

- a sajátos nevelési igényű gyermek speciális, integrált nevelést biztosító bölcsődébe való felvételének, korai fejlesztése megkezdésének és megvalósításának menetét, előírt óraszámát, módját és feltételeit,
- a sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők jogait és kötelességeit,
- a bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását végző gondozónők feladatait, jogait és kötelességeit, munkakörükhöz előírt végzettséget
- a korai fejlesztést végző pedagógusok jogait, kötelességeit
- a gyermekek fejlesztéséhez és ellátásához szükséges tárgyi, eszközbeli feltételeket.

Munkánk célja:

A személyiség sokoldalú fejlesztése, jártasságok, készségek kialakítása, képességek kibontakoztatása, harmonikus személyiség kialakítása.

Feladatok:

- Az inkluzív pedagógiai környezet megteremtése.
- Az inkluzív nevelés-oktatás megvalósítása.
- Sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztése korai fejlesztés és fejlesztő felkészítés keretei közt.
- A gyerekek képességeiknek megfelelő fejlesztése, állapotuk megőrzése vagy az állapotromlás késleltetése. Másodlagos, harmadlagos sérülések megelőzése.
- A gyermekek korának megfelelő normák és szabályok ismeretében magatartásuk alakítása.
- A sajátos nevelési igényű gyermek társadalmi szocializációjának elősegítése.
- A családok és a gyermekek szociális hátrányainak kompenzálása, a szokások és viselkedésmódok kialakításának segítségével a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik társadalomba való beilleszkedésének támogatása.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára, állapotuknak megfelelő gyógypedagógiai és/ vagy konduktív pedagógiai ellátás biztosítása.
- A szülők tájékoztatása lehetőségeikről, jogaikról és kötelességeikről a korai fejlesztés megszűntét követően, figyelembe véve a gyermek fejlettségi szintjét és a Szakértői Bizottság javaslatát.
- A szülők tájékoztatása a szükséges szakértői vizsgálat, illetve kontrollvizsgálat igényléséről, aktualitásáról.
- Megfelelő segédeszközök elkészíttetése, alkalmazásának megtanítása, állapotváltozás esetén új segédeszköz igénylése.
- Tanácsadás a szülőknek a gyermek 5. illetve 6. életévének betöltése előtt az intézményváltásról, a gyermek érdekeit figyelembe véve az intézményválasztás lehetőségeiről.

Kőbányai Korai Fejlesztő Központ működése:

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde által felvett sni-s gyermekek fejlesztését a bölcsődén belül működő Kőbányai Korai Fejlesztő Központ látja el.

Sajátos nevelési igényű (sni) az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatokban tartósan és súlyosan akadályozott.

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde 5 egységből áll, az egyik egység átalakításával jött létre a Kőbányai Korai Fejlesztő Központ. Minden egység 2 csoportszobából áll. A részlegesen integrált csoportszobák 2 egységben vannak kialakítva, itt az egyik szoba teljes mértékben a sajátos nevelési igényű gyermekek számára van fenntartva. A másik szobában, teljes integrációs keretek közt, kisebb mértékben sérült gyermekek és ép gyermekek nevelkednek együtt, vagy csak ép gyermekek.

Csoportok:

A felvehető sajátos nevelési igényű gyermekek száma 24 fő, ellátásukat teljes és részleges integráció keretein belül valósítjuk meg. Részlegesen integrált csoportokba 6-6, míg a teljesen integrált csoportokban sérültségtől függően 2-3 gyermek kerül felvételre. A csoportjaink felépítését mindig az adott kívánalmak szerint alakítjuk, szükség szerint módosítjuk.

Teljesen integrált csoport:

A teljes integráció a bölcsőde minden egységében megvalósítható. A szobáknak a csoportösszetételében az ép gyermekek vannak többségben. A teljes integráció keretében a kisebb mértékben sérült gyerekek egész napjukat ép társaikkal töltik, és teljes értékű tagjai a csoportnak, kizárólag a foglalkozások idejére hagyják el a csoportot. Ebben a csoportban fontos szempont, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek képes legyen az önálló hely- és helyzetváltoztatásra, hiszen az ép, jó mozgású társak alkalomadtán akár veszélyt is jelenthetnek a sérült gyermeknek, aki képtelen a védekezésre, vagy a jelzésre.

Részlegesen integrált csoport:

A részlegesen integrált csoportokban kizárólag sérült gyermekek nevelkednek, az ő igényeikhez és szükségleteikhez igazodik a csoport napirendje, berendezése. Mivel a súlyosan, halmozottan fogyatékos gyerekek is felvételre kerülhetnek, szükséges a környezet átalakítása, formálása és adaptálása a gyermekek szükségleteinek megfelelően.

Az egység két szobája egybenyílik, teljesen átjárható, így a speciális csoportban lévő gyermekek számára is adott a lehetőség az ép társak közösségének megismerésére. Természetesen a közösen eltöltött idő korlátozott, a sérült gyerekek a speciális csoportban a nap egy bizonyos részét együtt töltik az ép gyermekekkel, az étkezések, a csendes pihenő ideje alatt azonban a két szoba elkülönül egymástól.

Fejlesztések:

A sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését, fejlesztő felkészítését a törvényi előírások szerint a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelően, napirendbe ágyazva, gyógypedagógus, konduktor végzi.

A gyermekek korai fejlesztése, fejlesztő felkészítése a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelet. A pedagógiai szakszolgálatokról rendelkezései alapján történik. Működésünket is ezen rendelet pontjai szabályozzák.

Ambuláns ellátás:

A kerület más bölcsődéiben napközbeni ellátásban részesülő vagy otthon nevelkedő sni-s gyermekek korai fejlesztése ambuláns ellátás keretén belül történik, a bölcsődés gyermekek napirendjét figyelembe véve: reggel 8 és fél 9 között, illetve fél 12 és 14 óra között. Az ambulánsan ellátott gyermekek fejlesztése egyéni foglalkozás formájában történik, illetve lehetőségük van a Kőbányai Korai Fejlesztő Központban működő kutyaterápián való részvételre is. Ezen gyermekek ellátását is a fent említett rendeletek szabályozzák.

Fejlesztések heti gyakorisága:

A korai fejlesztés és gondozás egyéni foglalkozás, illetve - legfeljebb három-öt gyermekből álló - csoportfoglalkozás keretében valósítható meg.

A korai fejlesztés és gondozás keretében az alábbiakban felsorolt óraszámot kell biztosítani:

- a) egyéni foglalkozás esetén a gyermek
 - nulla-három éves kora között legalább heti két órát,
 - három-öt éves kora között legalább heti négy órát,
- b) csoportfoglalkozás esetén a gyermek
 - nulla-három éves kora között legalább heti négy órát,
 - három-öt éves kora között legalább heti hat órát

Az egyéni foglalkozások a rendelkezésünkre álló fejlesztő szobákban zajlanak, és a fejlesztést végző szakemberek vezetik azokat.

A csoportos foglalkozások a gondozónők közreműködésével zajlanak. A gondozónők aktív résztvevői a foglalkozásainknak. Egy-egy gyermek facilitációjával segítik a fejlesztés eredményességét, de magát a foglalkozást gyógypedagógus vagy konduktor vezeti.

Fejlesztő felkészített gyermek:

A szakértői és rehabilitációs bizottság a gyermek állapotát abban az évben, amelyben ötödik életévét eléri, január-május hónapban felülvizsgálja annak meghatározása céljából, hogy a gyermeknek óvodai nevelésben vagy fejlesztő felkészítésben kell-e részt vennie. Amennyiben a bizottság a fejlesztő felkészítést írja elő, a gyermek 6 éves koráig maradhat intézményünkben, fejlesztő felkészítettként.

Fejlesztő felkészített gyermek heti kötelező óraszám: 4 egyéni vagy 6 csoportos foglalkozás.

Fejlesztési év:

A korai fejlesztés és gondozás a tanév (a bölcsődében egy tanév szeptember 1-től augusztus 31-ig tart) rendjéhez igazodik (a továbbiakban: fejlesztési év). A korai fejlesztés és gondozás a fejlesztési év közben is megkezdhető. A korai fejlesztés, gondozás szervezője az ellátott gyermekről - a központilag kiadott - forgalmi naplóban nyilvántartást vezet.

Dokumentáció:

Minden gyermek fejlesztése Egyéni fejlesztési terv alapján történik, melyet a gyermek felvételekor a gyógypedagógus/konduktor készít el az adott fejlesztési évre. Az Egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell - a gyermek állapotától függően - a fejlesztés feladatait és céljait, képességterületekre lebontva. Az egyéni fejlesztési terv egy példányát meg kell küldeni a szakértői bizottságnak.

Év közben a foglalkozások anyagát Egyéni fejlesztő naplóban kell rögzíteni. A fejlesztési év végén Értékelési lapot kell kitölteni a gyermek fejlődéséről és eredményeiről, melynek egy példányát meg kell küldeni a szakértői bizottságnak.

Korai fejlesztés főbb területei:

A 0-5/6 éves gyermekek korai fejlesztése, fejlesztő felkészítése személyiségfejlesztés. Az egész személyiségre, ezért minden foglalkozás komplex, a személyiség minden területét érinti. Alapul az adott kisgyermeket vesszük, életkorbeli lemaradásainak, hiányosságainak korrekcióját, kompenzációját az adott foglalkozásokon valósítjuk meg úgy, hogy az itt elsajátított ismereteiket a bölcsődei és az otthoni nevelés során folyamatosan gyakorolva, alkalmazva azok jártasság, készség szintjévé válva fejlesszék képességeiket.

A személyiség és a nevelés területeire lebontva az alábbiak szerint csoportosítható a korai fejlesztés, fejlesztő felkészítés:

1. Mozgásfejlesztés

Minden célirányos, akaratlagos cselekvés alapja a mozgás, mely akkor válik valóban célirányossá, ha tudatosan megtervezett és szervezett. Ez a tudatosság nem sni-s személyeknél bizonyos szintig automatizált, a környezeti ingerek és a szokványos nevelés elegendőek az adott szint kialakulásához. Az sni-s gyermekeknél azonban kellő irányítás, tudatos szervezés és fejlesztés szükséges az életkornak megfelelő szintű mozgásfejlettség kialakulásához. A testi és a motoros (kondicionális és koordinációs) képességek fejlesztése átszövi nevelési folyamatunkat.

A mozgásfejlesztés részterületei:

- a) Játékos utánzó feladatok a mozgás-ritmus-beszéd összerendezésére
- b) Aktív helyváltoztatási módok kialakítása (kúszás, mászás, járás, futás, szökdelések, utánzó járásmódok), ezek adekvát, majd kreatív alkalmazása adott helyzetekben
- c) Aktív helyzetváltoztatási módok kialakítása (fordulás hasról hátra és vissza, gurulás, feltérdelés, felguggolás, felállás kapaszkodva és segítség nélkül, fel- és leülés) ezek adekvát, majd kreatív alkalmazása adott helyzetekben
- d) Stabil helyzetek aktív kialakítási képességének megalapozása, fejlesztése: ülés, állás, fekvés hason és háton, függeszkedés
- e) Kondicionális képességek kialakítása: erő, állóképesség, gyorsaság fejlesztése
- f) Koordinációs képességek fejlesztése: rugalmasság, reakcióidő, hajlékonyság, mozgás közbeni testérzékelés, mozgásritmus
- g) Összerendezett, célirányos mozgástevékenységek kialakítása
- h) Manipulációs készség fejlesztése: karok aktív emelésének, minden irányba való vitelének megtanulása. Karral és kézzel való tevékenységek függetlenítése a test többi részétől, ujjak aktív nyújtásának, hajlításának, kiválasztásának tanulása. Aktív pronáció és szupináció tanulása, tapsolás megtanulása, aktív fogás-elengedés tanulása, fejlesztése, alkalmazása egy és két kézzel is. Tudatos tenyértámasz kialakítása és alkalmazása adott helyzetekben, akaratlagos oppozíció és repozíció megtanulása, csippentés alkalmazása, rajz- és ábrázolási eszközök adekvát használatának tanulása.
- i) Kóros együttmozgások, sztereotípek, deformitások megelőzése, megszüntetése, korrigálása
- j) Fiziológias szinergizmusok kialakítása
- k) Elesés módjának tanulása, elesés elleni helyes védekező tevékenység kialakítása

2. Megismerő funkciók fejlesztése

Sajátos nevelési igényű gyermekeknél az értelmi fejlődés üteme lelassul, s eltér az ép gyermekekétől. Az egészséges gyermekek sémák segítségével igazodnak el a világban, amelyek kialakulását elsődlegesen a motoros fejlődés indítja meg. A sémák átalakulása vezet majd el a műveleti gondolkodás kialakulásához. A korai fejlesztést igénylő gyermekeknél a legtöbb esetben hiányoznak a megismerőtevékenység alapját jelentő érzékszervi-észlelési-mozgásos tapasztalatok, észlelési problémáik miatt. Gyakran a sajátos nevelési igényű gyermekek észlelési-mozgásos tevékenységei nem, vagy rendezetlenül alakulnak ki, melyek gátolják őket a megismerő folyamatokban: figyelem, gondolkodás, emlékezet, képzeleti tevékenységek

A megismerő funkciók fejlesztésének részterületei:

- a) Érzékelés-észlelés: vizuális, auditív, taktilis, kinesztikus, propioceptív, bazális stimuláció, érzékek tudatosításával észlelés kialakítása. Vizuomotoros koordináció kialakítása. Testséma kialakítása, saját testrészek nevének megtanulása, ezek felismerése máson, majd

tárgyon, végül képen is. Rész-egész viszony fejlesztése. Térben való tájékozódás kialakítása és fejlesztése, az elhelyezkedést és a két tárgy, ember közti viszonyt jelölő határozószók és viszonzyszavak értése, használata, alkalmazása.

- b) Figyelem: érdeklődés felkeltése, figyelem terhelhetőségének, terjedelmének, koncentrációs tartamának fejlesztése, csapongó, szórt figyelem lehetőség szerinti megszüntetése, spontán figyelem szándékosá tétele
- c) Emlékezet: mechanikus emlékezet fejlesztése, spontán emlékezetre építve a szándékos emlékezet megalapozása, kialakítása fejlettségtől függően. Feladattudat, feladattartás megalapozása, kialakítása, fejlesztése.
- d) Képzelet: az emlékezetre építve a reprodukív képzelet fejlesztése, a produktív képzeleti tevékenység megalapozása, kialakítása, fejlesztése.
- e) Gondolkodás: elemi absztrakciók, általánosítások képességének kialakítása, elemi ítéletek alkotási képességének megalapozása. Összefüggés-felismerő képesség fejlesztése.
- f) Kreativitás: elsajátított ismeretek új helyzetben való önálló alkalmazása eszközként.

3. Kommunikáció fejlesztése

A kommunikáció fejlesztésének részterületei:

A sajátos nevelési igényű gyermekek szenzomotoros zavarai kommunikációjukban is jelentkeznek. Sérülhet a megértés, a kifejezés képessége, ami a metakommunikatív és a verbális kommunikáció zavarához vezethet. Maga a beszéd is motoros tevékenység, mely feltételez előzetes emlékképeket, figyelmet, észlelést, gondolkodást, tehát fejlődése szorosan összefügg a mozgással és a megismerő tevékenységgel.

- a) befogadó nyelvi készség fejlesztése: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése
- b) kifejező nyelvi készség fejlesztése: nem-verbális kommunikáció, illetve alternatív kommunikáció fejlesztése, verbális kommunikáció fejlesztése (artikulációs mozgások ügyesítése, fúvó-szívó-, légzőgyakorlatok, hallási differenciáló képesség fejlesztése, ciklizálás, szókinccsfejlesztés, egyszerű mondatalkotás, mozgás-beszéd-ritmus összerendezése).

4. Szociális-érzelmi fejlesztés

Minden ember és kisgyermek szüksége a társas kapcsolatok rendszere: az a családi, majd kortárs csoport, ahol kialakul énképe, megvalósíthatja önmagát úgy, hogy közben figyelembe veszi a környezetében élőket és az ő szükségleteiket is, készítése van velük együtt tevékenykedni, képes hozzájuk alkalmazkodni. Sajátos nevelési igényű gyermekekben is él ez a készítés, de szocializációjuk általában zavart szenved, sokszor megreked kommunikációs, kifejezési és leválási problémáik miatt. Fontos feladat saját pozitív énképük kialakítása után csoportban való alkalmazkodási, beilleszkedési és együttműködési képességük kialakítása.

A szociális-érzelmi terület fejlesztésének területei:

- a) Az ÉN elhatárolása a külvilágtól, énkép kialakítása
- b) Környezetben lévő felnőttek és gyerekek felfedezése, társakká fogadása
- c) Csoportba való beilleszkedés, alkalmazkodás kialakítása
- d) Szabálytudat megalapozása, melyek a csoport harmonikus működéséhez szükségesek
- e) Bizalomépítés, bizalomerősítés
- f) Játéktevékenység fejlesztése
- g) Belső norma- és szabályrendszer kialakítása, fejlesztése

5. Önellátási tevékenységek fejlesztése:

A sajátos nevelési igényű gyermekek ezen a területen is komoly lemaradásokat mutatnak. A túlzott óvás-védés, életkorukénál alacsonyabb szinten kezelés, kiszolgálás, valamint fenti területek zavarai gátolják őket saját maguk elvárható szintű ellátásában. Fejlesztésünkkel ezen területen mutatkoznak meg legmarkánsabban eredményeink: a megtanult ismereteket, kialakított képességeket alkalmazva ügyesen megtanulják az önellátás megfelelő szintű módjait ők is, esetleg több időt és speciálisnak tűnő eszközöket használva, differenciált módszereket alkalmazva. Az alábbi tevékenységek a bölcsődei gondozásba és a családi nevelésbe egyöntetűen és következetesen beépítve válnak csak eredményessé.

Önellátási tevékenység fejlesztésének területi:

- a) Öltözködés-vetkőzés tanulása: az életkornak megfelelő szinten ruhadarabok le-, majd felvétele, kezdve az egyszerűbbekkel, mint pl. sapka, cipő, zokni, majd a bonyolultabbakkal is, mint nadrág, póló, kabát, kesztyű.
- b) Mosakodás, kéz-, fogmosás. Fejlettségnek megfelelő helyzetben kívánjuk meg tőlük az önállóságot e téren is, pl. állni még nem tudó gyerekeknél ülve, székről lebillenést megelőzendő, egyik kézzel tapadókorongos pálcára fogva, tükröt (fürdés kivételével) mindig biztosítunk, hogy a gyermek lássa tevékenységét és tudja ellenőrizni ennek eredményét.
- c) Étkezés: rágási, nyelési probléma, esetleg a táplálkozást befolyásoló fogszuvasodás előfordulhat a gyermekeknél. Ezekben az esetekben is megtanítjuk a gyerekeket az aktív rágásra, nyelésre. Gyakori az ajkak zárásának nehezítettsége, de ennek megtanulása segíti az étel, a pohár, a kanál szájon belüli megtartását. Minden kisgyermek fejlettségének megfelelő eszközt és módszert kap a helyes étkezéshez és szükséges mennyiségű étel elfogyasztásához: társaival ugyanannál az asztalnál ülve, velük együtt étkezik, esetleg másmilyen széken, lába alá zsámolyt kapva, vastagított nyelvű kanállal, szükség szerint másik kezével tapadókorongos pálcára fogva, esetenként a kanál, étel szájhoz vitelét manuális facilitációval segítve. A szalvéta iránti igény kialakítása és a tudatos szalvétahasználat megtanulása náluk is fontos cél.
- d) Szobatisztaság kialakítása: 3 éves kor fölött adott időpontokban tanulják a kis wc használatát, kapcsolva ehhez a szükséges tevékenységeket (vetkőzés, leülés, felállás, öltözés, kézmosás).

Jó gyakorlatok:

– 2009-ben az EGYENSÚLYBAN A VILÁGGAL PROJEKT (Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények által nyújtott szolgáltatások fejlesztése a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók együttnevelésének támogatása érdekében TÁMOP 3.1.6. pályázat) konzorciumi tagjaként vállaltuk a konzorciumi tagok pedagógusainak és szakdolgozóinak továbbképzését., majd az észak-magyarországi régióban integrációs nevelést-oktatást végző pedagógusok továbbképzését 5 évig.

Konzorciumi tagként előadást tartottunk, ahol a Kőbányai Korai Fejlesztő Központ működését mutattuk be, kiemelten kezelve a sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztésének, a problémák korai felismerésének fontosságát, integrációs nevelésének lehetőségeit és megvalósíthatóságát.

A továbbképzések 3 naposak, 30 óráskak, pedagógusok részére akkreditáltak, a nyitó továbbképzések (melyek időpontja 2010. június) kizárólag a konzorciumi tagok intézményében dolgozó szakembereknek szerveződtek, majd a fentiek alapján más intézmények pedagógusainak is tartjuk, ha arra igény mutatkozik.

Konzorciumi tagok:

- Autizmus Alapítvány Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye
- Zuglói Benedek Elek Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény:
- Gyurkovics Tibor Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskolai Előkészítő, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Nevelési Tanácsadó és Tanuszoda
- Zuglói Logopédiai Intézet
- Kőbányai Korai Fejlesztő Központ Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde

Működő jó gyakorlatok:

- I. A X. kerületben lévő bölcsődékben igény szerint elvégezzük azon gyermekek szűrését, akiknél gondozónők valamilyen eltérést tapasztaltak. A szülői írásbeli beleegyezés után sort kerítünk a gyermek saját bölcsődei csoportjában történő megfigyelésére, majd behívjuk szüleivel együtt a Kőbányai Korai Fejlesztő Központba egyéni megfigyelésre és a szülőkkel való elbeszélgetésre. A megfigyelésünkről feljegyzést készítünk, melyben javaslatot teszünk a továbbiakra nézve (pl.: orvosi vagy szakértői vizsgálatot javasolunk). A döntést a szülő hozza meg, milyen irányba indul el gyermekével.
- II. Az ambuláns formában fejlesztett, a kerület más bölcsődeiben napközbeni ellátásban részesülő gyermekeket meghatározott időnként megfigyeljük saját bölcsődei csoportjukban, és személyesen vagy telefonon konzultálunk a gyermek gondozónőjével hogy lássuk, mennyire tudta a gyermek a tanult képességeket beépíteni mindennapi tevékenységeibe.
- III. Évente kétszer Dr. Éles László, ortopéd szakorvos helyben, az intézményben szűrést végez elsősorban az sni-s gyermekek állapotáról, ahol a szakpedagógussal konzultálva, szükség esetén a megfelelő segédeszközt írja fel a gyermek számára. Lehetőség nyílik azonban szülői kérésre nem sni-s gyermekek szűrésére is. Állandó kapcsolatban vagyunk a doktor úrral együtt dolgozó segédeszköz-készítővel, aki bármilyen állapotváltozás esetén kijön, és méretet vesz pl. a gyermek lábáról, elkészíti, vagy egyéb változtatásokat tesz a segédeszközökön.
- IV. A gyógypedagógusok és a konduktorok szorosan együttműködve dolgoznak a bölcsődei csoport gondozóival: a fejlesztésen tanult vagy elsajátítandó képességeket és készségeket alkalmaztatva (pl. étkeztetéskor) a gyógypedagógus vagy a konduktor megmutatja a gondozónőnek, hogy milyen sajátos, kezdetben az általánostól eltérő módon nevelje a gyermeket a minél önállóbb étkezésre, tisztálkodásra, öltözésre. Ezen alkalmakkor a fejlesztő szakember megfigyeli a többi gyermek aktuális fejlettségi szintjét is, és ha szükséges, megfelelő változtatásokat iktat be.
- V. Hagyománynak mondható a májusi balatonalmádi tábor, amihez a Kőbányai Önkormányzat és az Egyesített Bölcsődék Központja nyújt segítséget: a bölcsődebe járó sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek családotul vehetnek részt a programban, minimális összegért (2010-ben csak az útiköltséget kellett a szülőknek állni). A kirándulás jó lehetőség az intézménybe járó gyermekeknek és családjaiknak, hiszen ezek a családok más nyaralásban nemigen tudnak részt venni, anyagi helyzetük és érzelmi okok miatt: a társadalmi el nem fogadottságot érezve nem szívesen mozdulnak ki otthonukból, szokványos helyekre is inkább gyermekük nélkül mennek, hogy ne érezzék a kirekesztettséget, a szégyent gyermekük viselkedése, állapota miatt.

(pl. vásárolni vagy utcára is csak a legszükségesebb ideig mennek, tömegközlekedési eszközzel alig v. nem utaznak, stb.). A kirándulásra a gyógypedagógusok, konduktorok, az intézményvezető és esetenként az sni-s gyermekek gondozónői is elkísérik a családokat, és igyekeznek segíteni, tehermentesíteni a szülőket. A háromnapos kirándulás során a gyermekek és szüleik emlékezetes programokban vehetnek részt, valamint az utazás, közös éttermi étkezések során a gyakorlatban alkalmazhatják a tanult készségeket. A pedagógusok számára is hasznos a kirándulás, hiszen az egész napos együttlétek során szélesebb képet kaphatnak a gyermekekről.

- VI. A fejlesztési évben legalább egyszer házi továbbképzést szervezünk a kerület gondozónői számára, hogy megismerhessék a Kőbányai Korai Fejlesztő Központ működését, és segítsünk nekik abban, hogy mikor lehet szüksége egy-egy gyermeknek korai fejlesztésre: mik azok a figyelem felhívó jellegű tünetek, amikor érdemes elhozni hozzánk a gyermeket, illetve kihívni a gyermek problémájának megfelelő végzettségű szakpedagógust az ő bölcsődéjükbe, hogy természetes közegében megfigyelhessük a gyermeket. A továbbképzések után a gondozónők általában korán észreveszik a problémát, és a véleményünket, segítségünket kérik.
- VII. A sérült gyermekek gondozónőivel rendszeresen tartunk team-megbeszéléseket, melyek során megoszthatjuk az egyes gyerekekkel kapcsolatos eredményeket, esetleges problémákat, rövid és hosszú távú célokat. Természetesen a team-megbeszélések csak kiegészítik a gondozónőkkel való mindennapos, egymás munkáját segítő kapcsolatunkat, amely meghatározza a gyermekek fejlődését.
- VIII. A kerület számos védőnőjével, gyermekorvosával állunk jól funkcionáló, a gyermek érdekeit szolgáló kapcsolatban: ha problémát észlelnek, felhívják rá a szülő figyelmét, és javasolják, hogy keressenek fel bennünket, kérjenek tőlünk időpontot megfigyelésre. Ennek is köszönhető, hogy a gyermekek fejlesztése már az egészen korai életévekben megkezdődhet.
- IX. Minden évben gyermeknapot tartunk a bölcsődénkbe járó gyermekek és családjuk számára. Életkornak megfelelő ügyességi feladatokkal, képességfejlesztő játékokkal, kreatív feladatokkal készülünk, ahol a gyermek a szülővel, testvérrel együtt játszik. A fejlesztő szakemberek részvételével lehetőség nyílik bármilyen, a gyermekük fejlődésével kapcsolatos felmerülő kérdések megbeszélésére, ötletcserére, valamint arra, hogy a szülő más hasonló helyzetben lévő szülővel találkozhasson és beszélgethessen kötetlenül.
- X. A Kőbányai Korai Fejlesztő Központban minden hónap utolsó csütörtökén kutyaterápiás foglalkozást biztosítunk a sérült gyermekek számára. A kutyát a gyerekek szeretik, könnyen teremtenek kapcsolatot vele. Az állat a kevésbé mozgékony, vagy visszahúzódóbb gyermekeket is motiválja, cselekvésre készíti. A gyermekek életkoruk és fejlettségi szintjük alapján több csoportban vesznek részt a foglalkozásokon. A terápia során játékos formában kerül sor a nagymozgások és a finommotorika, a testséma és a téri orientáció, illetve a kommunikációs és szociális készségek fejlesztésére, a tanult képességek alkalmazására.
- XI. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde és a Kőbányai Korai Fejlesztő Központ gyakorlati helyszínt biztosít az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, valamint a Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és

Gimnázium hallgatói számára. Az ide érkező hallgatóknak ily módon lehetőségük van bepillantást nyerni az inkluzív bölcsődei ellátásba, a különböző problémákkal küzdő gyermekek épekkal való együttnevelésébe. Hasznos tapasztalatokat szerezhetnek a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való gondozással és fejlesztéssel kapcsolatban. A hallgatók a csoportokban is végeznek megfigyeléseket a reggelitől a délutáni alvásig, majd egy-egy gyermeket egyéni foglalkozás keretében is megfigyelhetnek. A tapasztalatakról konzultálnak a csoport gondozónőivel és a gyakorlatvezető gyógypedagógussal.

További célkitűzéseink, feladataink:

- Célunk, hogy a jövőben referencia intézménnyé váljunk.
- További, tágabb körű hospitálások szervezése pedagógusok részére: a korai problémafelismerés fontosságát meglátatva velük képessé tenni őket valódi probléma-felismerésre, az észlelt problémák megfogalmazására, tudatos segítségkeresésre és –nyújtásra
- A gondozónők körében a gyógypedagógiai asszisztensi végzettséggel rendelkezők számának növelése annak érdekében, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek a nekik megfelelő gondozásban részesüljenek a bölcsődében egész nap (a gondozónők időben felismerjék a gyermekek esetleges problémáját, nagyobb rálátásuk legyen a probléma jellegére, valamint a gyógypedagógia és a konduktív pedagógia céljára és eszközeire, amelynek szellemében a gyermek a fejlesztést kapja). A gondozónőkkel való mindennapos, egymás munkáját segítő kapcsolatunk meghatározza a gyermekek fejlődését: a 45 perces, heti 2-4-6 foglalkozás eredményessége nagymértékben azon is múlik, hogy a gyerekek fejlődésével kapcsolatos meglátásaikat jelzik nekünk, valamint, hogy javaslatainkat elfogadják és beépítik a gyermekek és a csoport napirendjébe.
- Intézményünk gyakorlóintézmény, szeretnénk még jobban kiszélesíteni azoknak az oktatási intézményeknek a körét, ahonnan hallgatók jöhetnek gyakorlatuk letöltésére, hospitálásra.
- Más kerületi, budapesti, vagy akár országszerte működő korai fejlesztő központokkal való kapcsolat építése, esetleges szakmai napok tartása, szakmai tapasztalatcsere céljából.
- Fogadóintézményekkel (óvodákkal, egyéb nevelési-oktatási intézményekkel) való szoros kapcsolat kiépítése, intézménylátogatások azért, hogy a legmegfelelőbb helyet tudjuk tanácsolni a szülőknek. A gyermek fejlődésének nyomon követése nekünk is fontos, és nagy segítséget nyújthat a fogadó intézménynek is, ha ismeri a gyermek addigi fejlődéstörténetét.
- Utógondozás kialakítása: a bölcsődéből más nevelési-oktatási intézménybe továbbment gyermekek fejlődésének figyelemmel követése (pl.: látogatás az óvodában, konzultáció a szülőkkel igény szerint stb.)
- Szakértői Bizottságokkal való jó kapcsolat ápolása, a gyermekek érdekét szolgáló nevelési-oktatási intézmény kiválasztásához.
- Fejlesztőeszköz-kölcsönzés: szeretnénk elérni, hogy a foglalkozásokon használt eszközöket, játékokat a szülők néhány napra, esetleg hétvégére hazavihessék, és otthon is gyakorolhassanak gyermekükkel, a még hatékonyabb fejlesztés érdekében.
- 2010-ben a Kőbányai Fecskefészek Bölcsődében dolgozó összes gondozónőnek megtanítottunk egy egyszerűen kivitelezhető lábfej-feladatsort, melyet a csoportokban játékosan, de rendszeresen alkalmaztatva megelőzhető, korrigálható bizonyos gyakori lábfej problémák (pl.: bokasüllyedés, lúdtalp). A későbbiekben a kerület többi bölcsődéjében is szeretnénk betanítani a gyakorlatokat.
- Önálló honlap létrehozása, hiszen a XXI. század embere előszeretettel használja az internetet, hogy megoldást találjon a problémáira.

- Minőségbiztosítási rendszer kidolgozása.
- Havonta, kéthavonta szupervízió tartása külső szakember bevonásával, így biztosítva az esetleges problémákra, esetekre való több szempontú, objektívebb rálátást, hatékonyabb problémakezelést, -megoldást.
- A kerület többi, a szociális szférában működő intézményével (Családsegítő Központ, Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó) való kapcsolattartás, a hatékony jelzőrendszer működésének érdekében.

Budapest, 2011. október 15.

.....
 Göncziné Sárvári Gabriella
 Egyesített Bölcsődék vezetője

.....
 Tóthné Bucsek Zsuzsanna
 bölcsődevezető

.....
 Bertók Csilla
 gyógypedagógus

.....
 Zagyi Linda
 konduktor

.....
 Csépe Viktória
 gyógypedagógus

.....
 Semperger Barbara
 gyógypedagógus

P.H.

P.H.

2. számú melléklet

2011/12 Szakmai megfigyelési terv

Ebben a nevelési évben kiemelt témaként a gondozónó- gyermek kapcsolattal szeretnénk foglalkozni. A bölcsődék legfontosabb feladata, hogy a gyermekek – míg szüleik dolgoznak- nyugodt, biztonságot adó környezetben töltsék idejüket. A 3 év alatti korosztályban ennek a feltétele, hogy a vele foglalkozó felnőttet elfogadja, bensőséges kapcsolat alakuljon ki közöttük, amiben a kisgyermek teljesen biztonságban érzi magát. Így azt gondolom, hogy mindenképpen oda kell figyelnie a gondozónőnek arra, hogy hogyan tud a gyermek bizalmába férkőzni, fontos megismernie egyéni szükségleteit, kívánságait, hogy azokat kielégíthesse. Ezért különösen fontosnak tartjuk, hogy mind a megfigyelések során, mind a továbbképzések alkalmával hangsúlyt fektessünk erre a területre.

2011/2012 megfigyelési terv

Gondozónó- gyermek kapcsolat

- **Szeptember**

- **A kezdetek**

- hogyan közeledik a beszoktatás során a gondozónó a gyermekhez
 - elfogadja-e, tiszteletben tartja-e a gyermek igényeit, reakcióit a közeledésére
 - reagál-e a gyermek jelzéseire

- **Október**

- **Szokások- szabályok közvetítése**

- egységes szabályok vannak-e kialakítva
 - következetesek-e a gondozónők
 - hogyan kéri azokat a gyermekektől
 - a két gondozónó egyformán várja-e a szabályok betartását

- **November**

- **Gondozónó részvétele a játékban**

- hogyan helyezkedik a játék során a gondozónó
 - bekapcsolódik-e a játéktevékenységbe
 - milyen módon kapcsolódik be
 - szívesen vesz-e részt a játékban
 - milyen szabályokat alakítottak ki a játék során

- **December**

- **Kommunikáció**

- non verbális kommunikáció
 - mosolyog-e a gondozónó
 - mozdulatai
 - arc mimika, gesztusok
 - a gyermek reakciói a gondozónó kommunikációjára
 - a gyermek jelzéseire reagál-e és hogyan

- **Január**
A gondozónő beszéde
 - milyen a kiejtése
 - hangszín, hangerő
 - szókincs, kifejezés

- **Február**
Gondozás közbeni együttlét
 - mennyire bensőséges a kapcsolat a gondozónő és a gyermek között
 - megkapja-e a gyermek a lehető legtöbb figyelmet
 - a gyermek viselkedése, gondozónőhöz való viszonya

- **Március**
Nevelési módszerek
 - milyen nevelési módszereket lehet megfigyelni
 - hatékonyan használja-e a gondozónő ezeket a módszereket

- **Április**
Figyelem megosztás
 - a játék során oda tud-e figyelni minden gyermekre
 - a gondozás során egy-egy gyermek megfelelő figyelmet kap-e

- **Május**
Társas kapcsolatok alakulása, azok támogatása
 - érdeklődnek-e társaik iránt
 - vannak-e kialakult állandó kapcsolatok
 - a gondozónő támogatja-e az együtt tevékenykedést
 - elfogadja-e a gondozónő a gyermekek kiválasztott társ kapcsolatait

3. számú melléklet

Megfigyelési időpontok, témák

Fecskefészek Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. Szeptember 13. Kedd	Szülők irányítása a beszoktatás során	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október 4. Kedd	Gondozónői adminisztráció	Szokások, szabályok közvetítése	8h-12hig
2011. November 9. Szerda	Kinn altatás megszervezése	Gondozónő részvétele a játékban	8h-12h- ig
2011. November 30. Szerda	Ünnepre való felkészülés	Kommunikáció, gondozás	8h-12hig
2012. Január 11. Szerda	Étkezés megszervezése, szokáskialakítás	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 2. Csütörtök	Udvarra való kimenetel, fürdőszobai tevékenység	Gondozás közbeni együttlét	8h-12h- ig
2012. Március 7. Szerda	Lábtorna	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 4. Szerda	Udvari élet megszervezése	Figyelemmegosztás	8h-12hig
2012. Május 9. Szerda	Tanulók betanítása	Társas kapcsolatok	8h-12hig

Napsugár Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. szeptember 14. Szerda	Beszoktatás	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október 5. Szerda	Napirend	Szokások, szabályok közvetítése	8h- 12h- ig
2011 November 10. Csütörtök	Levegőztetés	Gondozónő részvétele a játékokban	8h-12hig
2011. December 2. Péntek	Ünnepi készülődés	Kommunikáció	8h-12hig
2012. Január 12. Csütörtök	Gondozási műveletek, egységes elvárások	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 8. Szerda	Konfliktuskezelés	Gondozás közbeni együttlét	8h-12h-ig
2012. Március 8. Csütörtök	Zenei nevelés	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 5. Csütörtök	Önállóságra való nevelés	Figyelemmegosztás	8h-12hig
2012. Május 10. Csütörtök	Játéktevékenység	Társas kapcsolatok	8h-12hig

Gyermeksziget Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. szeptember 15. Csütörtök	Beszoktatás	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október 11. Kedd	Napirend kialakítása	Szokások, szabályok közvetítése	8h- 12h- ig
2011 November 3. Csütörtök	Gondozónő- gyermek kapcsolat	Gondozónő részvétele a játékban	8h-12hig
2011. December 5. Hétfő	Ünnepi készülődés	Kommunikáció	8h-12hig
2012. Január 10. Kedd	Játék	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 9. Csütörtök	Társkapcsolatok alakulása	Gondozás közbeni együttlét	8h-12h-ig
2012. Március 13. Kedd	Étkezések lebonyolítása	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 17. Kedd	Udvari élet megszervezése	Figyelemmegosztás, játék, pályakezdő továbbképzés	8h-12hig
2012. Május 15. Kedd	Önállósági törekvések támogatása	Társas kapcsolatok	8h-12hig

Apraja Falva Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. szeptember 19. Hétfő	Beszoktatás	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október 26. Szerda	Napirend kialakítása	Szokások, szabályok közvetítése	8h- 12h- ig
2011. November 14. Hétfő	Nevelési légkör, gondozónői attitűd	Gondozónő részvétele a játékban	8h-12hig
2011. December 1. Csütörtök	Ünnepi készülődés, téli levegőztetés	Kommunikáció	8h-12hig
2012. Január 17. Kedd	Gondozónő- gyermek kapcsolat	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 14. Kedd	Játék	Gondozás közbeni együttlét	8h-12hig
2012. Március 14. Szerda	Játékkészlet, játékok elhelyezése	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 12. Csütörtök	Udvari élet megszervezése	Figyelemmegosztás	8h-12hig
2012. Május 16. Szerda	Óvodai életre való készülődés a gondozónők kommunikációjában	Társas kapcsolatok	8h-12hig

Cseperedők Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. szeptember 21. Szerda	Beszoktatás	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október 21. Péntek	Beszoktatás adminisztrációja	Szokások, szabályok közvetítése	8h- 12h-ig
2011 November 17. Csütörtök	Étkezések megszervezése	Gondozónő részvétele a játéokban	8h-12hig
2011. December 8. Csütörtök	Ünnepi készülődés	Kommunikáció	8h-12hig
2012. Január 18. Szerda	Gondozónő- gyermek kapcsolat	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 15. Szerda	Játék	Gondozás közbeni együttlét	8h-12h-ig
2012. Március 20. Kedd	Alkotó tevékenység	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 11. Szerda	Önállósodási törekvések támogatása	Figyelemmegosztás	8h-12hig
2012. Május 17. Csütörtök	Udvari élet megszervezése	Társas kapcsolatok	8h-12hig

Gyöngyike Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. szeptember 22. Csütörtök	Beszoktatás	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október 20. Csütörtök	Napirend megszervezése	Szokások, szabályok közvetítése	8h- 12h- ig
2011 November 22. Kedd	Nevelési léggör	Gondozónő részvétele a játékban	8h-12hig
2011. December 13. Kedd	Alkotó tevékenység	Kommunikáció	8h-12hig
2012. Január 19. Csütörtök	Játékeszközök biztosítása, elhelyezése	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 16. Csütörtök	A gondozás minősége	Gondozás közbeni együttlét	8h-12h-ig
2012. Március 21. Szerda	Gondozónő beszéde	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 18. Szerda	Udvarra való kimenetel megszervezése	Figyelemmegosztás	8h-12hig
2012. Május 22. Kedd	Gyermekek önállósági törekvéseinek támogatása	Társas kapcsolatok	8h-12hig

Csillagfűrt Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. szeptember 27. Kedd	Családlátogatás, beszoktatás adminisztrációja	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október 18. Kedd	Napirend kialakítása	Szokások, szabályok közvetítése	8h- 12h-ig
2011 November 24. Csütörtök	Játéktevékenység	Gondozónő részvétele a játékban	8h-12hig
2011. December 15. Csütörtök	Étkezések megszervezése	Kommunikáció	8h-12hig
2012. Január 24. Kedd	Nevelési légkör, adminisztráció	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 21. Kedd	Gondozónő részvétele a játékban	Gondozás közbeni együttlét	8h-12h-ig
2012. Március 22. Csütörtök	Önállósági törekvések támogatása	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 19. Csütörtök	Gondozónő kommunikációja	Figyelemmegosztás	8h-12hig
2012. Május 24. Csütörtök	Egyéni bánásmód biztosítása	Társas kapcsolatok	8h-12hig

Apró Csodák Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. szeptember 28. Szerda	Csoportszobák berendezése	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október 19. Szerda	Beszoktatás	Szokások, szabályok közvetítése	8h- 12h- ig
2011. November 21. Hétfő	Napirend	Gondozónő részvétele a játékban	8h-12hig
2011. December 14. Szerda	Ünnepi készülődés	Kommunikáció	8h-12hig
2012. Január 25. Szerda	Társkapcsolatok alakulása	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 22. Szerda	Szokások kialakítása a gondozási műveletek során	Gondozás közbeni együttlét	8h-12h-ig
2012. Március 28. Szerda	Szabad játéktevékenység	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 25. Szerda	Gondozónő- gyermek kapcsolat	Figyelemmegosztás	8h-12hig
2012. Május 23. Szerda	Udvari élet megszervezése	Társas kapcsolatok	8h-12hig

Szivárvány Bölcsőde

Dátum	Téma szakmai program alapján	Téma szaktanácsadó	Időpont
2011. szeptember 29. Csütörtök	Csoportszobák berendezése	Hogyan fordul a gyermekhez a gondozónő a beszoktatás során?	8h-12hig
2011. Október25. Kedd	Folyamatos napirend megszervezése	Szokások, szabályok közvetítése	8h- 12h-ig
2011 November 29. Kedd	Egységes szabálykövetítés	Gondozónő részvétele a játékban	8h-12hig
2011. December 9. Péntek	Ünnepi készülődés	Kommunikáció	8h-12hig
2012. Január 26. Csütörtök	Nyugodt játéktevékenység biztosítása	A gondozónő beszéde	8h-12hig
2012. Február 23. Csütörtök	Önállósági törekvések biztosítása	Gondozás közbeni együttlét	8h-12h-ig
2012. Március 27. Kedd	A gondozónő kommunikációja	Nevelési módszerek alkalmazása	8h-12hig
2012. Április 24. Kedd	Szokás, szabálykövetítés	Figyelemmegosztás	8h-12hig
2012. Május 29. Kedd	Udvari élet megszervezése	Társas kapcsolatok	8h-12hig

4. számú melléklet

Házi továbbképzéseken való látogatás

Bölcsőde	Téma	Időpont
Gyermeksziget Bölcsőde	Csoportváltás, beszoktatás és a családlátogatás megszervezése, lebonyolítása	2011. Szeptember
Cseperedők Bölcsőde	Csoportok játékkészletének megbeszélése film alapján, elemzés	2011. November
Gyöngyike Bölcsőde	Alkotó tevékenység a gyermekek életkorának figyelembevételével. Ünnepi készülődés	2011. December
Apró Csodák Bölcsőde	Ének- zenei nevelés, ének és mondóka tanulás, hangszeres kísérettel.	2011. December
Napsugár Bölcsőde	A szülőcsoportos beszélgetés elmélete és gyakorlata	2012. Január
Fecskefészek Bölcsőde	Szülő- gondozónő kapcsolata	2012. Február
Apraja Falva Bölcsőde	Kutatói munka összegzése a kiválasztott témák alapján	2012. Március
Csillagfürt Bölcsőde	Szobatisztaságra nevelés, vagy érettség. Elmélyült, nyugodt játéktevékenység biztosítása	2012. Március
Szivárvány Bölcsőde	Óvodai jelentkezéssel kapcsolatos tájékoztatás. Húsvéti ünnep lebonyolítása.	2012. Április

Kerületi továbbképzések

A kerületi továbbképzéseket a szakmai tanácsadó vezeti.

I. Gondozónői Klub

A gondozónői klub egy hónapban egyszer kerül megrendezésre, a továbbképzés fókuszában a gondozónő- gyermek kapcsolat áll. A bölcsőde vezetők kiválasztanak egy gondozónőt, aki részt vesz ezeken az alkalmakon és utána a bölcsődéjében továbbadja az itt megbeszélteket. A vezetők tapasztalt, kiemelkedő szakmai ismerettel rendelkező gondozónőt választanak, aki képes hatékonyan megismertetni a kollégáival az elhangzottakat.

- **Szeptember 10. 13⁰⁰**
Korai kötődés, beszoktatás
 - bemutatkozás
 - bemelegítő gyakorlat
 - korai kötődés elmélete
 - szülőtől való elszakadás
 - beszoktatás során felmerülő problémák

- **Október 24. 13⁰⁰**
Kommunikáció
 - verbális
 - nonverbális

- **November 15. 13⁰⁰**
A gondozónő beszéde - csoportban megfigyelés
Szempontok
 - beszéd tisztasága, érthetősége
 - hangsúly, hangmagasság, hangszín
 - szókincs
 - gyermek korának, fejlettségének megfelelő-e
 - információ adása
 - ének, mondóka
 - vigasztalás

- **December 12. 13⁰⁰**
Az érintés
 - filmvetítés
 - a film elemzése
 - a gondozónő mozdulatai

- **Január 9. 13⁰⁰**
Nevelési módszerek
 - nevelési módszerek fajtái
 - nevelési módszerek gyakorlati alkalmazása

- **Február 6. 13⁰⁰**
Konfliktus megoldás, agresszió, nehezen kezelhető gyermek, dackorszak
 - agresszió
 - konfliktuskezelés
 - dackorszak
 - nevelési módszerek alkalmazása a nehezen kezelhető gyermekek esetében

- **Március 6. 13⁰⁰**
Gondozónő- gyermek kapcsolat- csoportban megfigyelés
Szemponatok:
 - milyen a légkör a csoportban
 - hogyan fordul a gondozónő a gyermekhez
 - reagál-e a gyermekek jelzéseire
 - a gyermekek keresik-e a gondozónővel a kapcsolatot
 - keresik-e a test kontaktust és ezt kielégíti-e a gondozónő
 - elmesélik-e a gondozónőnek örömeiket, bánatukat a gyermekek
 - biztonságban érzik-e magukat
 - megfigyelhető-e a saját gondozónő rendszer

- **Április 2. 13⁰⁰**
Alternatív pedagógiák
 - Montessori
 - Waldorf
 - Freinet
 - Jenaplan
 - Dalton terv

- **Május 7. 13⁰⁰**
Összegzés

II. Pályakezdő továbbképzés

A pályakezdők számára is havonta egy továbbképzési napot terveztünk. Erre a továbbképzésre azokat a gondozónőket jönnék, akik szakképzetlenek, vagy gyakornokok, valamint akiről a vezetője úgy ítéli meg, hogy szüksége lenne az alapismeretek elsajátítására, felelevenítésére. A továbbképzés tematikája a következő:

- **Október 17. 13⁰⁰**
Családlátogatás, beszoktatás, dokumentáció
 - bemutatkozás
 - bemelegítő gyakorlat
 - a családlátogatás fontossága
 - a beszoktatás menete, nehézségei
 - családlátogatás, beszoktatás, törzslap dokumentációja

- **November 7. 13⁰⁰**
Fejlődés lélektani alapok, életkori sajátosságok
 - érzelem
 - értelem
 - beszéd
 - szobatisztaság
 - mozgás

- **November 23. és november 30. 9⁰⁰**
Gondozás- csoportban megfigyelés szempontok
 - gondozónő- gyerek kapcsolat milyen
 - biztonságban érzi-e magát a gyermek
 - szívesen vesz- e részt a gyermek a műveletekben
 - gondozónő jól érzi- e magát ebben a szituációban
 - önállósodási törekvések támogatása
 - kivárás
 - szóval irányítás
 - információ adás
 - odafigyel- e a gondozónő arra, hogy ápolt, gondozott legyen a gyermek
 - milyenek a gondozónő mozdulatai
 - figyel- e a gyermek egyéni igényeire, szükségleteire
 - figyel- és reagál- e a gyermek jelzéseire

- **Január 16. 13⁰⁰**
Gondozónő- gyermek kapcsolat
 - kötődés- beszoktatás
 - érintés
 - kommunikáció

- **Február 13. 13⁰⁰**
Nevelői léggör, nevelési módszerek
 - demokratikus, autokrata, laissez-faire nevelési stílus
 - közvetett- közvetlen nevelési módszerek

- nevelési módszerek gyakorlati alkalmazása
- **Március 12. 13⁰⁰**
Nehezen kezelhető gyermekek, dac korszak, agresszió
 - agresszió, nehezen kezelhető gyermek
 - esetmegbeszélés, szituációs gyakorlat
- **Április 10. 13⁰⁰**
gondozónő részvétele a játékban- csoportban megfigyelés
Szempontok:
 - milyen a légkör a csoportban
 - játékkészlet, játékok elhelyezése
 - gondozónő elhelyezkedése
 - milyen módon vesz részt a játékban
 - szívesen van-e a gyerekek között
 - kommunikációja
 - reagál-e a gyermekek jelzéseire
 - észreveszi, kielégíti-e a gyermekek egyéni igényeit, szükségleteit
 - milyen tevékenységeket folytattak a gyermekek
 - konfliktus megoldás volt-e és hogyan
- **Április 17. 13⁰⁰**
Szülővel való kommunikáció
 - kommunikáció
 - szülővel való kommunikáció lehetőségei
 - szülővel való kommunikáció szabályai
 - esetmegbeszélés. szituációs játék
- **Május 21. 13⁰⁰**
Összegzés

6. számú melléklet

Tanulók és gyakornokok

Tanulók fogadása a gyakorlati terepeken

Három bölcsődében fogadunk tanulókat: Fecskefészek Bölcsőde
Napsugár Bölcsőde
Gyermeksziget Bölcsőde

Tanulók érkeznek:

Pannon Kincstár Tanoda Gimnázium és Szakképző Iskola
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium
Apor Vilmos Katolikus Főiskola
ELTE Csecsemő- és kisgyermeknevelő szakkal egyeztetés folyik
ELTE Gyógypedagógiai Főiskoláról és az Apor Vilmos Katolikus Főiskoláról a
Fecskefészek Bölcsődébe a speciális csoportba jönnek gyakorlatra tanulók

Gyakornokok

Feladatok: bölcsődevezető ¼ évente, szakmai tanácsadó ½ évente megfigyelés
értékelés
gyakornoki napló figyelemmel kísérése
konzultáció biztosítása
vizsgára való felkészítés

Gyakornokok:

2012.08. Minősítés

Smilánszky Katalin- Gyermeksziget Bölcsőde

2013. 03. Minősítés

Kovács- Monostori Edina- Apró csodák Bölcsőde

2013. 08. Minősítés

Bagyinszki Katalin- Napsugár Bölcsőde

7. számú melléklet

Iskolarendszerű képzésben tanulók

NÉV	BÖLCSŐDE	ISKOLA	SZAK	VÉGEZ
Nagy Ildikó	Gyermeksziget	ELTE	Csecsemő és kisgyermeknevelő „F”	2013
Czeglédi Józsefné	Fecskefészek	ELTE	Csecsemő és kisgyermeknevelő „F”	2014
Bíróné Dombai Erzsébet	Apró Csodák	ELTE	Csecsemő és kisgyermeknevelő „F”	2014
Mándoki Róbertné	Cseperedők	Pázmány Péter Katolikus Egyetem	Szociálpedagógia	2012. 02.
Szigeti Judit	Apraja Falva	Apor Vilmos Katolikus Főiskola	Szociálpedagógia	2012. 01.
Bernecezi Mária	Cseperedők	Apor Vilmos Katolikus Főiskola	Szociálpedagógia	
Aranyi Orsolya	Szivárvány	ELTE Pannon Kincstár Tanoda	Gyógypedagógus Csecsemő és kisgyermek gondozónő „E”	2011. 2012.
Oroszné Petrovai Xénia	Napsugár	Pannon Kincstár Tanoda	Csecsemő és kisgyermeknevelő „E”	2012
Orosz Noémi	Apraja Falva	Pannon Kincstár Tanoda	Csecsemő és kisgyermeknevelő „E”	2011
Nyikos Katalin	Apró Csodák	Pannon Kincstár Tanoda	Csecsemő és kisgyermeknevelő „E”	2012. 12.
Fodorné Fedor Krisztina	Gyöngyike	SZÁMALK	Csecsemő és kisgyermeknevelő	2011.11.
Tóthné Bucsek Zsuzsanna	Fecskefészek	Forrástámogatás pályázat	Gyógypedagógiai asszisztens	2012
Paládiné Máté Katalin	Fecskefészek	Forrástámogatás pályázat	Gyógypedagógiai asszisztens	2012
Bakó Imréné	Fecskefészek	Forrástámogatás pályázat	Gyógypedagógiai asszisztens	2012
Szalóki Dóra	Fecskefészek	Forrástámogatás pályázat	Gyógypedagógia asszisztens	2012
Kollár Mihályné	Fecskefészek	Forrástámogatás pályázat	Gyógypedagógiai asszisztens	2012
Jurácsik Andrea	Csillagfürt	SZÁMALK	Gyógyped.asszisztens	2012

8. számú melléklet

A bölcsődék kiemelt szakmai témái

Bölcsőde	Szeptember	Október	November	December	Január	Február	Március	Április	Május
Fecskefészek	Beszoktatás	Adminisztráció	Integráció	Ünnepi készülődés	Étkezések, napirend	Szülő-Gondozónó kapcsolat	Lábtorna	Vegyes korú csoport	Készülődés a vizsgára
Napsugár	Beszoktatás	Napirend	Levegőztetés, kint altatás	Ünnepi készülődés	Étkezés, gondozás	Konfliktus-kezelés	Zenei nevelés	Önállóság	Játék
Apraja Falva	Beszoktatás, család-látogatás	Gondozónó-szülő kommunikáció	Napirend, nevelési légkör	Verskészlet bővítése	Szokások, szabályok	Kapcsolat-tartás más intézményekkel	Játék	Udvari élet	Óvodára készülés
Gyermeksziget	Beszoktatás, család-látogatás	Napirend	Gondozónó -gyerek kapcsolat	Ünnepi készülődés	Játék	Társ-kapcsolatok	Étkezés	Udvari élet	Önállóság
Cseperedők	Beszoktatás, család-látogatás	Gondozónó -szülő kapcsolat	Szülő csop. megbeszélés	Ünnepi készülődés	Gondozónó -gyerek kapcsolat	Játék, kiegész jelei	Alkotó tevékenység., agresszivitás	Önállósodási törekvések	Udvari játékok
Gyöngyike	Beszoktatás	Napirend	Szülőcsop. beszélgetés	Alkotó tevékenység	Játék	Szokás-kialakítás	Gondozónó beszéde	Udvari élet	Önállósodási törekvések
Csillagfürt	Beszoktatás, adminisztráció	Napirend	Szokások, szabályok	Játéktev.	Gondozónó -gyerek kapcsolat	Játék	Önállóság	Gondozónó kommunikációja	Önállósági törekvések
Apró Csodák	Beszoktatás	Dokumentáció	Napirend	Ünnepi készülődés	Társ kapcsolat	Szokások kialakítása	Játék	Gondozónó -gyerek kap	Udvari élet
Szivárvány	Beszoktatás	Napirend	Egységes szabályközvetítés	Ünnepi készülődés	Játék	Önállósodási törekvések	Gondozónó kommunikációja	Szokások, szabályok	Udvari élet

9. számú melléklet

A bölcsődék ügyeleti rendje:

Küldő intézmény	Fogadó intézmény
Fecskefészek Bölcsőde	Cseperedők Bölcsőde
Cseperedők Bölcsőde	Fecskefészek Bölcsőde
Gyermeksziget Bölcsőde	Apraja Falva Bölcsőde
Apraja Falva Bölcsőde	Gyermeksziget Bölcsőde
Napsugár Bölcsőde	Apró Csodák Bölcsőde
Apró Csodák Bölcsőde	Napsugár Bölcsőde
Csillagfűrt Bölcsőde	Fecskefészek Bölcsőde
Gyöngyike Bölcsőde	Csillagfűrt Bölcsőde
Szivárvány Bölcsőde	Apraja Falva Bölcsőde

Napos bölcsőde házirendje

- 1.) A bölcsődében 20 hetes kortól három éves korig gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) pontjában meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.
- 2.) A bölcsőde nyitva tartási rendje: hétfőtől - péntekig 6.00 órától 18.00 óráig
Sajátos nevelési igényű gyermek csoportja: hétfőtől - péntekig 7.00 órától 16.00 óráig
Játzócsoporthétfőtől- péntekig 9.00 órától 13.00 óráig
- 3.) Kérjük a kedves szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkezzenek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a gyermek gondozónőjének. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt vagy étkezések után jöjjenek, mert a gondozónők étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekek hazaviteléről a nyitvatartási időn belül szíveskedjenek gondoskodni.
- 4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a gondozónők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Reméljük, nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.
- 5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.
- 6.) Kérjük a kedves szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili vagy a WC használatát, majd kézmosás után kísérik be őket a csoportszobába és tájékoztatják a gondozónőt a gyermek horgylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a gondozónő beszámol a napi eseményekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.
- 7.) A bölcsődéből a gyereket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a gondozónő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!
- 8.) A bölcsődei átadóknál minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényekben, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő (ékszer, ruha), vagy hozott tárgyakért felelősséget nem tudunk vállalni.
- 9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell.
- 10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a gondozónő értesíti a szülőt vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kérünk beírni. Kérjük, hogy ilyen

esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét.

- 12.) Kérjük a kedves szülőket, hogy adatváltozás esetén egyből (lakcím, telefonszám) jelezzék a bölcsődevezető, illetve a gondozónők felé az új elérhetőségi lehetőséget.
- 12.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást egy nappal előtte, 9.³⁰ -ig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.
- 13.) A megállapított intézményi térítési díj befizetéséről a 29/2008.(VI.20.) Budapest X. Kerület Kőbányai Önkormányzati rendelet 12.§-a rendelkezik, mely szerint a befizetés történhet:
 - OTP-n keresztül csoportos beszedési megbízással,
 - Az intézmény által meghatározott időpontba, a bölcsődébe készpénzzel,
 - Postán történő csekkes befizetéssel,
 - átutalással.Ha a szülő a gyermekének távolmaradását nem jelenti be, akkor sajnos a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
Fontos, hogy minden hónapban 28-ig a következő havi intézményi térítésszámot befizessék, vagy átutalják, illetve az OTP a számlájukról a térítési díjnak megfelelő összeget le tudja vonni.
Ha a befizetés nem történik meg, illetve az OTP nem tudja levonni a térítési díj összegét, akkor a következő hónap elsejétől, addig nem tudjuk bevinni a gyermeket az intézménybe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.
- 14.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszafizetése, (a bölcsődevezető által kitöltött és leigazolt visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatvány kitöltött után) Budapest Főváros X. kerület Önkormányzat pénztárában történik.
- 15.) 3 nap vagy ennél hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a házi orvos vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni. Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.
- 16.) Hatvan napi folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
- 17.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy „üzenő füzetet” melybe a gondozónők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.
- 18.) Tájékoztatjuk a kedves szülőket, hogy azokban a bölcsődéinkbe, ahol a szabad levegőn történő altatás tárgyi feltételei adottak, ott a gyermekek altatása, egész évben (-5C⁰-ig) a szabadban történik, természetesen figyelembe véve az időjárási körülményeket.
- 19.) Évközben a bölcsődék nyílnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.
- 20.) A bölcsőde a Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselőtestülete által jóváhagyott időpontban nyáron 5 hétre bezár. Kérjük a kedves szülőket a zárás ideje alatt, gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezést, a feladatra kijelölt társintézményben.
- 21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén tilos a dohányzás.

22.) Az 1997évi XXXI.tv. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az egyesített bölcsődék vezetőjéhez, vagy az érdekképviselői fórumhoz a következő esetekben:

- a) az intézményi jogviszony megsértése, különösen a személyiségi jogainak, kapcsolattartásainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai, titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése esetén, vagy
- b) az ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében.

A házirend betartását köszönjük. Reméljük, hogy együttműködésünket segíti.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében:

- 6.§. (1) A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez.
- (2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.
- (3) A fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz.
- (4) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- (5) A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez.
- 7.§. (1) A gyermek szüleitől vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani.
- (2) A gyermeknek joga van - örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.
- (3) A gyermek helyettesítő védelme során tiszteletben kell tartani lelkiismereti és vallás szabadságát, továbbá figyelemmel kell lenni nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozására.
- (4) A gyermeknek joga van származása, vérszerinti családja megismeréséhez és a kapcsolattartáshoz.
- (5) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével kapcsolatot tartson abban az esetben is, ha a szülők különböző államokban élnek.
- 10.§.(2) A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelezései teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- 11.§.(1) A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- (2) A gyermek alkotmányos jogainak védelmét az állampolgári jogok országgyűlési biztosa (a továbbiakban: biztos) a maga sajátos eszközeivel segíti, és ennek során

- a.) a biztos feladata, hogy a gyermek alkotmányos jogait érintő - tudomására jutott - visszaéléseket kivizsgálja, és orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményezzen,
- b.) a biztos az a.) pontban megnevezett intézkedéseiről évente beszámol az országgyűlésnek

Szülői jogok és kötelességek

- 12.§. (1) A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- (2) A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
 - (3) A gyermek szülője - ha törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
 - (4) A gyermek szülője köteles
 - a.) gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
 - d.) gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
 - e.) a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői
- az intézmény dolgozóinak képviselői
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó fővárosi gyámhivatalnál illetve más hatáskörrel rendelkező szervvel.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhetnek a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendbe foglaltak szerint az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében
- a gyermeki jogok sérelme,

- az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén.

Az intézményvezető vagy az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselési fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
Érdekképviselési Fórum elnöke

.....
Bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő aláírása